

NÉPÚJSÁG

2018. december 7., péntek
LXX. évfolyam
280. (20065.) sz.
Ára: 2 lej
(előfizetőknek 1,13 lej)

KÖZÉLETI NAPILAP

Eltűntek az állványok az iskolák elől

Az új bútorzat jövőben jön

Fotó: Nagy Tibor

A marosvásárhelyi tanintézetekben nagyrészt befejeződtek az ősze tervezett javítási, korszerűsítési munkálatok. Az iskolai bútorzat felújítása még hátravan, erre a jövő évben kerül sor – nyilatkozta szerdai sajtótájékoztatóján Horațiu Lobonț, a polgármesteri hivatal iskolákért felelős igazgatójának vezetőhelyettese.

Nagy Székely Ildikó

A bútorzat megvásárlására már folyamatban van a közbeszerzési eljárás, így jövőben megújul a bölcsődék, óvodák, általános és középiskolák berendezése – ígérte Horațiu Lobonț, aki a továbbiakban az elvégzett javítások mérlegét ismertette.

Az elmúlt hónapokban mintegy húsz tanintézetben szigeteltek, ezekből tíz iskolában főjavítás is zajlott. Egy három éve elkezdett projekt keretében sporttermeteket is korszerűsítettek, a padlózatot a diákok edzéseinek leginkább meg-

felelő PVC-szőnyeggel látták el. Az iskolai mosdók padlózatát tarkettel burkolták.

Fontos javítási munkák folytak az ősszel az Európa Általános Iskolában, a beruházás hőszigetelést, a nyílászárók cseréjét, új mosdók kialakítását is magába foglalta. A téli vakációban, amikor a tanítás szünetel, a folyosókon és a mosdókban folytatódik a munka. Ugyanezt végezték el a Dacia Általános Iskolában, ahol az

(Folytatás a 4. oldalon)

Keresse az újságárusoknál!

Ne feledje időben megújítani előfizetését a NÉPÚJSÁG-ra! Ha előfizet, **BIZTOSAN** kézhez kapja. Telefon: 0742-828-647

Erdőszentgyörgy nevezetes emberei

Nem tudok sokat hozzátenni ehhez a két örömteli eseményhez, magam is meglátogattam az erdőszentgyörgyi Rhédey-kastélyt, és örömmel láttam, hogy milyen büszkék az erdőszentgyörgyiek nagy szülöttjeikre. Azt már kevesebben tudják, hogy egyik legkiválóbb és legeredményesebb kortárs erdélyi matematikusunk Erdőszentgyörgy szülőtte! A neve Némethi András, 59 éves, és tizedikes koráig Erdőszentgyörgyön lakott, ott is járt iskolába!

5.

OPTICA OPTOFARM
A látás szakértője

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szakületünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen keret típusba bedolgozunk (plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával))
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kauffand udvara). Tel: 0265/265-205
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282
- ▲ A Danubius Hotelben. Tel. 0742-100-323

Előfizetők lehetősége!

Szerkesztőségünk havonta **HAT DÍJAT** sorsol ki hűséges előfizetőinknek, ezek közül **négyet** marosvásárhelyieknek, **kettőt** vidékieknek.

Töltse és vágja ki, küldje be a szerkesztőnyit

december 25-ig!

A borítékra kérjük ráírni:

HÜSÉGES ELŐFIZETŐ - december

Címünk: Red. Népújság, 540015 Tg. Mureș, str. Dózsa Gy. nr. 9. Sorsolás december 26-án, szerdán délután 1 órakor a szerkesztőségben.

A sorsolásról értesítést küldünk az érdeklődőknek a **TÖRÖKSŐLA** nyomtatványon.

Név.....

Cím.....

Tel.

Előfizetési nyugta száma

A nyertes az eredeti előfizetési nyugta felmutatásával veheti át a nyereményt.

Aktuális

Csodák

Bodolai Gyöngyi

Az első adventi gyertya meggyújtásával beállt csendben újra teljes szívvel-lélekkel karácsony felé kezdünk el araszolni. Ha visszatekintünk, szinte hihetetlennek tűnik, hogy újra eltelt egy esztendő, möhön egymás sarkára taposó napokkal, hónapokkal. Esős, havas idő, zimankós téli hideg bársnyosan meleg belső útjainkra terel. Ilyenkor jó magunkba nézni, s felelevenítve hajdani naiv képzelgéseinket, a várakozás kíváncsi izgalmának átadni magunk. Még akkor is, ha első próbálkozásra kihalt pályaudvarok magányával találkozunk, ahonnan elszakított az utolsó vonat, s újabbra várakozni botorság lenne. És okos felnőttekként mégsem tehetünk mást, mint gyermekeink, unokáink számára megpróbáljuk az illúzió látszatát kelteni akkor is, amikor a felnőtté válás kezdetének egyenlőtlen kockakövekkel kirakott útjára léptek. De hogyan lehet Mikulást, Angyalt játszani családított gyermekszemek vádló villanásaiban, ha hiányzik a hit, ami megteremti az átmenetet a földi valóság és az égi világ között? Hogyan lehet akár részillúzókat kínálni egy olyan világban, amely megnyesi a szárnyakat, s a földi „Kánaán” zajos sokaságában való elvegyülést kínálja, a békesség, a belső megnyugvás, az öröme, az örömszerzésre való hangolódás helyett, miközben tudjuk, hogy megadatott mindannyiunk számára a hit és a vele kézen fogva járó remény

(Folytatás a 3. oldalon)

DECEMBER

7., péntek
A Nap kel
7 óra 51 perckor,
lenyugszik
16 óra 35 perckor.
Az év 341. napja,
hátravan 24 nap.

IDŐJÁRÁS

Felhőátvonulások

Hőmérséklet:
max. 1°C
min. -1°C

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!
Elfogadjunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 57-es iroda. Borbély Ernő, naponta 8-14 óra között, szombat – vasárnap zárva.
Tel. 0742-828-647

A csütörtöki lottóhúzás nyerőszámai

Joker
LOTTO
40
LOTTO
6

37, 36, 18, 39, 7 + 3
21, 15, 10, 12, 31, 26
19, 14, 7, 34, 20, 41

NOROC PLUS: 7 0 8 8 2 0
SUPER NOROC: 6 4 1 6 1 3
NOROC: 5 4 4 7 4 7 6

Megyei hírek

Mosolygó Mikulás a várban

A Marosvásárhelyi Női Akadémia december 8-án, szombaton 10–18 óra között újra megszervezi a Mosolygó Mikulás nevű jótékonyági kézművesvásárt a várbeli üvegtulajdonosban. Ott lesz a Mikulás is, aki örömmel veszi, ha a gyermekek verssel, énekkel lepik meg, cserébe süteményt ad, és mesét mond nekik. A programból nem hiányoznak a kézműves-tevékenységek sem. A szervezők a résztvevőktől 5 lejes adományt szívesen vesznek, a begyűjtött összeget a tevékenységek anyagszükségletére fordítják. A Női Akadémia idén a Divers Egyesület által támogatott hátrányos szociális helyzetű családokat szeretné megajándékozni. A gyermekcsoportok részvételét időben kell jelezni. Bővebb tájékoztatás naponta 18–19 óra között a 0740-598-563-as telefonszámon kérhető.

Mikulás-futás Marosvásárhelyen

December 9-én, vasárnap 12–14 óra között hatodik alkalommal kerül sor Marosvásárhely főterén a jótékonyági Mikulás-futásra. A korábbi évekhez hasonlóan a résztvevők Mikulás-sapkában futják, kocogják, sétálják vagy akár gurulják körbe a Rózsák terét. A részvétel regisztrációhoz kötött, lehetőség lesz adományozásra és a Mikulás-sapkák kiváltására. Az összegyűjtött adományt a szervezők idén az Eldi pékség év végi közösségi projektjeinek a támogatására fordítják. Szervező az Euromedia Advertising.

Karácsonyi népszokások kicsiknek és nagyoknak

December 8-án, szombaton délelőtt 10 órától téli hagyományokkal és a karácsonyi ünnepkör népszokásaival ismerkedhetnek az 1-4. osztályosok a Világító Egyesület, valamint a Néprajzi és Népművészeti Múzeum szervezésében. A múzeumban népdalok, népi játékok, karácsonyfadísz-készítés, mézeskalács-díszítés és még sok más érdekesség várja a gyerekeket, szülőket, nagyszülőket. Belépő: 5 lej. Jelentkezni a következő elérhetőségeken lehet: gymola@yahoo.com, tel.: 0742-920-390.

Karácsonyi kézcsoodák

A Kézcsoodák kézműveskör általános és középiskolás tagjai, valamint irányító tanárai karácsonyi vásárt és kiállítását tekinthetik meg az érdeklődők a Deus Providebit Tanulmányi Ház előterében december 9. és 16. között. A kiállított kézműves ajándéktárgyak naponta 9–20 óra között megvásárolhatók.

16. századi zsolttárak

December 7-én, ma 18 órakor a marosvásárhelyi Bolyai téri unitárius templomban Kátai Zoltán énekmondó Bogáti Fazakas Miklós és Thordai János 16. századi zsolttárfordításait szólaltatja meg lant és kobozon.
Hírszerkesztő: Mezey Sarolta

Isten éltesse!

Ma AMBRUS, holnap MÁRIA napja.
MÁRIA: héber eredetű név, amely a görög és latin bibliafordítások során módosult.

VALUTAÁRFOLYAM

BNR – 2018. december 6.

1 EUR	4,6556
1 USD	4,1091
100 HUF	1,4369
1 g ARANY	163,3760

Idén is osszuk meg az ünnep örömét!

Adománygyűjtés a Marosvásárhelyi Nemzeti Színházban

Az előző évek hagyományait folytatva, idén nyolcadik alkalommal szervezi meg a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház az *Osszuk meg az ünnep örömét* című kampányt, amelynek keretében az intézmény művészei a nézőkkel összefogva próbálják szebbé tenni a rászoruló karácsonyt. Amint azt a szervezők közleménye tudatja, az adakozó kedvű nézőknek és a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház két társulatának köszönhetően tavaly is több köbméternyi adomány gyűlt össze és jutott el a rászorulókhöz.

Idén a Krisztusért és Egyházért CE Szövetséget kívánják segíteni, amely több mint száz évvel ezelőtti megalakulása óta országszerte segíti a rászorulókat. A szövetség marosvásárhelyi fiókszervezetének két tevékenységéhez járulnak hozzá az adományokkal:

A Fogadj örökbe egy nagyit! című programon belül idős, segítségre szoruló személyek testi-lelki támogatása (látogatás, segélycsomag).

A Dorcas családi típusú gyermekotthonban 13 árva, szét-esett családból származó, illetve szociálisan nehéz helyzetben levő családok gyerekeinek biztosítani lakhatást, ellátást, támogatást és tanulási körülményeket, hogy tovább folytathassák tanulmányaikat a középiskolában vagy akár egyetemen, főiskolán.

Leginkább tartós élelmiszert (lisztet, cukrot, olajat, rizset, száraztészta, konzervet, édességet), tisztító- és tisztálkodószereket, tanfelszerelést (füzetek, írószerek, táskák, tolltartók stb.) gyűjtenek, aminek a gyermekközösségek hosszabb távon is hasznukat vehetik.

Az adományokat 2018. december 30-ig lehet elhelyezni a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház nagyszínház és kistermi bejáratánál, valamint a Tudor negyedben és a Dózsa György urcai Merkúr üzletekben található gyűjtőládákban. Az adományokat január első felében egy közös színházi program keretében adják át

Ministerul Culturii și Identității Naționale | M. Kulturei și Identității Naționale

TEATRUL NAȚIONAL TÂRGU MUREȘ · MAROSVÁSÁRHELYI NEMZETI SZÍNHÁZ

Cantabile Liviu Nedelcu · Timpul Măriei Tâmbulea

OSZKUK MEG AZ ÜNNEP ÖRÖMÉT
Közösségi adománygyűjtés

SĂ ÎMPĂRȚIM BUCURIA SĂRBĂTORILOR
compagnie de Crăciun (ca) donaj

5-30 decembrie 2018
2018. december 5-30.

az időseknek, valamint a Dorcas gyermekotthon gyerekeinek.

A színház köszönetet mond a megajándékozottak nevében is mindazoknak, akik idén is bekapcsolódnak az Osszuk meg az ünnep örömét – 2018 kampányba, valamint a Merkúr üzletláncnak az együttműködésért. (Knb.)

A labdarúgó 1. liga 19. fordulójának televíziós közvetítési rendje

December 8., szombat:

- * 17.00 óra: Nagyszebeni Hermannstadt – Bukaresti Dinamo
- * 20.00 óra: Kolozsvári CFR – Medgyesi Gaz Metan

December 9., vasárnap:

- * 14.00 óra: Jászvásári CSM Politehnica – Dunărea Călărași
- * 17.00 óra: Gyurgyevói Astra – Concordia Chiajna
- * 20.00 óra: Bukaresti FCSB – Konstancai Viitorul

December 10., hétfő:

- * 17.30 óra: Sepsiszentgyörgyi Sepsi OSK – FC Botoșani
- * 20.00 óra: CSU Craiova – FC Voluntari

Valamennyi mérkőzést élőben közvetíti a DigiSport, a Telekom Sport és a Look Sport/Plus.

RENDEZVÉNYEK

G. Pataky Etelka művei Dicsőszentmártonban

December 8-án, szombaton délelőtt 11 órakor a dicsőszentmártoni kulturális központban (zsinagóga) a Kis-Küküllő Alapítvány szervezésében megnyílik a Gidófalvnyé Pataky Etelka festőművész születésének 120. évfordulója alkalmából szervezett kiállítás. Megnyitóbeszédet Ince Csaba, a Kis-Küküllő Alapítvány elnöke mond.

Adventi vásár Csittszentivánon

December 6–9. között Csittszentiván központjában adventi vásárt tartanak, amelyen helyi kézművesektől és termelőktől (péksütemény- és sajt-készítők, méhészek stb.) lehet vásárolni. December 7-én 14 órakor megnyitják az adventi vásárt, 18 órától fellép a Cantuale énekegyüttes. 8-án szintén este 6-tól az adventista gyülekezet tagjai tartanak előadást. 9-én 17 órától a Karaván együttes gyerekeknek, míg 19 órától az IMM-PRO együttes a felnőtteknek koncertezik.

Titán-koncert Szászrégenben

Még lehet jegyet kapni a Titán együttes karácsonyi koncertjére, amelyre december 18-án, kedden este 7 órai

kezdettel kerül sor a szászrégeni Eugen Nicoară Művelődési Ház nagytermében. A 15. születésnapját ünneplő együttes vendégei Kalapács József, Szabó Gyula Győző és Márton Fruzsina. Belépőket a művelődési ház jegypénztáránál lehet vásárolni munkanapokon délelőtt 9 és délután 5 óra között. Helyek elővételben a 0741-024-882 és a 0757-109-450-es telefonszámokon is foglalhatók. Egy jegy ára 25 lej.

Gézengúz gyermektánc

A Gézengúz játszótér táncszínház várja a gyermekeket. A játékos néptánc- és népdaltanulásra szerdánként kerül sor 17 órától kisiskolások, 18 órától óvodások számára. Muzsikál Sinkó András és az Öves együttes. Helyszín: Stádium Prospero Kulturális Központ, Forradalom utca 8. szám. Cserecipő szükséges.

Előadás a változó korról

A Női Akadémia szervezésében a változó kor egészségi és lelki vetületeiről dr. Mártha Orsolya főorvos tart előadást december 12-én 17.30 órakor a MarMed járóbeteg-rendelő előadótermében. Az előadást beszélgetés követi. A belépés ingyenes, a szervezők további rendezvények szervezése érdekében adományt elfogadnak.

NÉPÚJSÁG

ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Antalfi Imola
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Piroška, Vajda György. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Izsai Anna, Makkai Katalin, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. **REKLÁMMENEDZSER:** Borbély Ernő – e-mail: reklam@e-nepujasg.ro, tel. 0742-828-647.
REKLÁM-LAPTERJESZTÉS: Madaras Éva Adrienn, tel/fax: 00-40-(0)265-268-854. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emilia.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujasg.ro **E-mail:** nepujasg@e-nepujasg.ro
Telefon: titkárság: 0265/266-780 és tel/fax: 0265/266-270, közönségszolgálat: 0365/410-440, 0265/266-780. **Nyomda:** Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben, tel.: 0742-828-647.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 8-16 óra, péntek: 8-15 óra, szombat zárva, vasárnap: 10.30-14.30 óra között.

642357800052

ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

Oktatási projektet kezdeményezett az államelnök

Tanult Románia

Klaus Iohannis államfő közvitára bocsátotta szerdán az általa kezdeményezett, Tanult Románia elnevezésű, átfogó, hosszú távú oktatási projektet.

A kétéves munka eredményeképp összeállított projektet tízezer érintett (pedagógus, szülő és diák) megkérdezésén alapuló, az oktatási rendszer hiányosságait feltáró és a vele szemben támasztott társadalmi követelményeket felmérő konzultáció nyomán dolgozták ki, 60 közintézmény és civil szervezet szakértőinek bevonásával. A reformcsomag a 2018-2030-as időszakra fogalmaz meg oktatási és kutatási célkitűzéseket.

Az elnöki hivatalban rendezett szerdai eseményen Iohannis – aki politikusi pályája előtt fizikatanár, majd tanfelügyelő volt Nagyszébenben – elnöki mandátuma egyik legfontosabb célkitűzésének nevezte a Tanult Románia projekt kidolgozását, amelyet meghatározónak tart a román nemzet sikere, az ország jövőjének megalapozása szempontjából.

Iohannis szerint tarthatatlan az, hogy az elemi iskolát elvégző romániai diákok 40 százaléka funkcionális analfabéta, és a fiatalok 20 százaléka nem fejezi be kötelező tanulmányait.

A rendszerváltás óta eltelt 28 évben 23 tárcavezető váltotta egymást az oktatási minisztérium élén. Az elnök szerint ideje már egy össznemzeti konzultációra alapozott stratégiát elfogadni Románia 21. század oktatási rendszere számára.

A szerdán bemutatott csomagról Iohannis három hónapos közvitát akar folytatni a pártok és a kormányzati intézmények bevonásával, egy olyan össznemzeti konszenzus megteremtése reményében, amely stabilitást és céltudatos fejlődést hozna a következő évtizedek romániai oktatásában.

Elnöki mandátuma elején, 2015 januárjában Iohannisnak sikerült ilyen jellegű megállapodást tető alá hoznia a védelmi kiadások növeléséről, amelynek értelmében a parlamenti pártok vállalták, hogy bármelyikük is kerülne kormányra a következő évtizedben, a GDP legalább két százalékának megfelelő összeget fordítanak a költségvetésből védelmi célokra. Most azonban, egy évvel a következő elnökválasztás előtt, a szociál-liberális kormányzattal folytatott, elmergesedett vitái közepette Iohannisnak vélhetően sokkal nehezebb lesz nemzeti konszenzust kialakítania a Tanult Románia projekt körül. (MTI)

Mélypontra a PSD támogatottsága

Történelmi mélypontra, 25 százalék alá esett vissza a kormány vezető erejét képező Szociáldemokrata Párt (PSD) támogatottsága az IMAS közvéleménykutató intézet friss felmérése szerint – közölte csütörtökön a Hotnews.ro ellenzéki hírportál.

Az ellenzéki Mentsétek Meg Romániát Szövetség (USR) megrendelésére végzett felmérés szerint a PSD-re most a választók 24,9 százaléka adná voksát. Ez nemcsak ahhoz képest nagy visszaesés, hogy a 2016-os decemberi parlamenti választásokon a PSD-lista a voksok 45,5 százalékát sepeste be. A szociáldemokraták eddig mindig 30 százalék feletti támogatottságot élveztek, és akkor is Románia legerősebb pártjának számítottak, amikor a jobboldalnak sikerült koalíciós kormányt alakítania.

A PSD Victor Ponta vezetésével 2012-ben a parlamenti helyek 37 százalékát szerezte meg, 2008-ban Mircea Geoană elnöksége idején pedig 33 százalékos eredményt ért el. Ahogy az elemzők elsősorban Liviu Dragnea pártelnöknek tulajdonították a PSD két évvel ezelőtti történelmi léptékű választási sikerét, úgy sokan a párt mélyrepülését is a korrupci-

óváddal másodszor is bíróság elé állított pártelnök népszerűségének visszaesésével magyarázzák.

Az IMAS-felmérés szerint a PSD legfőbb riválisa, a jobb-közép Nemzeti Liberális Párt (PNL) 23,3 százalékra jött fel a két évvel ezelőtti 20 százalékról. Az adatsor szerint az USR látványosan megerősödött: míg a 2016-os választásokon 8,8 százalékot ért el, most a választók 14,8 százalékának támogatására számíthat.

A kisebbik kormánypárt, a liberális ALDE csaknem megduplázta, a két évvel ezelőtti 6 százalékról 11,7 százalékra növelte támogatottságát. Nem kerülne már be a parlamentbe a Traian Băsescu volt államfő által alapított Népi Mozgalom Párt (PMP), amely 2,4 százalékra esett vissza. Megjelent viszont egy újabb párt a jobboldalon, a Dacian Ciolos volt miniszterelnök vezette Románia Együtt párt, amelyet az IMAS felmérése 8,2 százalékra taksál.

Az RMDSZ a felmérés szerint most a voksok 5,8 százalékára számíthat. A felmérést telefonos módszerrel, több mint ezer romániai választópolgár megkérdezésével novemberben végezték, a hibahatár 3,1 százalék. (MTI)

Az erdélyi gazdasági fejlesztési program

Magyarország és Románia közös érdekeit szolgálja

Mind a magyar, mind a román kormánynak az a célja, hogy a két ország közötti javuló kapcsolatok dinamikáját fenntartsa – hangsúlyozta a magyar külgazdasági és külügyminiszter az MTI-nek az EBESZ külügyminiszteri tanácsa milánói ülésének keretében csütörtökön.

Szijjártó Péter elmondta, hogy telefonon beszélt Teodor Melaşcanu román külügyminiszterrel.

„Kölcsönösen biztosítottuk egymást, hogy ez az érdeke mindkét országnak, különös tekintettel az európai jövőről zajló vitákra, valamint a Románia területén, Erdélyben és a Székelyföldön élő magyar nemzeti közösségre” – közölte. A miniszter hozzátette: megerősítették,

hogy a jó kapcsolatnak érdekében fenntartják elkötelezettségüket.

„Biztosítottam a román kollegát arról, hogy az erdélyi gazdasági fejlesztési program nemcsak az ott élő magyarság, hanem egész Románia érdekeit szolgálja, hiszen azok a gazdasági szereplők, akik az erdélyi gazdaságfejlesztési programból támogatást kapnak, Románia területén működnek, ott fizetnek adót, így az egész román gazdaságot erősítik. Emellett természetesen a helyi magyar nemzeti közösségek erősödéséhez is hozzájárulnak, de ez nemcsak Magyarország, hanem Románia érdeke is, hiszen mi úgy tekintünk az ott élő magyar nemzeti közösségre, mint amely összeköti a két országot” – mondta Szijjártó Péter. (MTI)

Juncker még EB-elnökként a schengeni övezetben szeretné látni Romániát

Megerősítette szerdai nyilatkozatában Jean-Claude Juncker, az Európai Bizottság (EB) elnöke, hogy a schengeni övezet tagállamainak sorában szeretné látni Romániát, még mielőtt lejárna elnöki mandátuma. Ugyanakkor azt is hozzátette, hogy ennek érdekében erőfeszítésekre van szükség.

„Továbbra is az a szándékom, hogy Románia a schengeni övezet tagjává váljon. Amint tudják, az utóbbi jelentésben (az Együttműködési és Ellenőrzési Mechanizmus keretében – szerk. megj.) felhívtuk a romániai hatóságok figyelmét bizonyos hiányosságokra, és együtt fogunk dolgozni Románia elő-

készítésén a schengeni övezetbe való csatlakozáshoz. Meggyőződésem, hogy ez meg fog valósulni, és azt szeretném, hogy azt követően zárjam le mandátumomat, hogy Románia felzárkózzon a schengeni övezet tagállamai közé” – mondta Juncker a román kormány és az EB brüsszeli találkozója követő sajtótájékoztatóján.

Az EB elnöke ugyanakkor nyomatékosította, hogy Romániának „bizonyos erőfeszítéseket kell tennie” a csatlakozás érdekében.

Jean-Claude Juncker elnöki mandátuma jövő év októberében ér véget az Európai Bizottság élén. (Agerpres)

Kelemen Hunor az MPP új elnökével találkozott

„Részünkről továbbra is az együttműködés a járható út, hiszen a következő időszak is fontos kihívások elé állítja az erdélyi magyar közösséget. Ha közösen találunk válaszokat, azok mindig jobbák, illetve a problémákra a megoldás is könnyebb lesz” – hangsúlyozta Kelemen Hunor azt követően, hogy a Magyar Polgári Párt új elnökével, Mezei Jánossal találkozott Gyergyószentmiklóson.

A szövetségi elnök teljesen természetesnek nevezte, hogy az MPP tisztújítása után a frissen megválasztott elnökkel egy asztalhoz ülnek, és a tervekről beszélnek – a jelenről, de főleg a jövőről.

Az RMDSZ elnöke elmondta: amikor a Magyar Polgári Pártból sarkantyút kovácsol annak elnöke, akkor azt is elismeri, hogy van olyan ló, amellyel haladni lehet. A sarkantyú-

hoz ló is kell, a szövetség pedig szívesen vállalja ezt a szerepet – nyomatékosított. Kelemen Hunor szerint helyesen jártak el akkor, amikor 2014-ben az RMDSZ és az MPP megállapodást kötött, így volt ez 2016-ban, amikor megújították és megerősítették ezt a köteléket. Leszögezte: olyan partnert látnak a Magyar Polgári Pártban, amellyel együtt lehet tervezni a következő időszakban is. A közös célok pedig az erdélyi magyarokra vonatkoznak, arra, hogy biztonságban tudják magukat és családjukat, hogy fejlődjenek. Akár gazdaságról, akár közösségi jogokról vagy autonómiairól legyen szó, ugyanazt a nyelvet beszéljük a Magyar Polgári Párttal 2018-ban – összegzett a szövetségi elnök, aki kiemelte, a megállapodás helyességét az is igazolja, hogy az MPP ma a parlamentben van, illetve 2016-tól több polgármestere van, mint volt. (közlemény)

Ország – világ

Várhatóan tavasszal szavaznak Tăriceanu mentelmi jogáról

Vélhetően csak a tavaszi parlamenti ülésszakban szavaz a szenátus Călin Popescu-Tăriceanu házelnök mentelmi jogának felfüggesztéséről – értesült az Agerpres hírügynökség. A szenátus jogi bizottsága múlt héten meghallgatta az ügyben a házelnököt, és a testület elnöke, Robert Cazanciuc szerint jövő kedden szavaznak a DNA kéréséről, majd a véleményezést elküldik a házbizottságnak. A korrupcióellenes ügyészek november 7-én kérték a szenátustól Călin Popescu-Tăriceanu mentelmi jogának felfüggesztését. A DNA szerint a felsőház elnöke 2007-ben és 2008-ban, miniszterelnöki mandátuma idején, közvetett módon 800.000 dollárnyi anyagi juttatást kapott egy osztrák cégtől. (Agerpres)

A romániai háztartások közel háromnegyedének van internet-hozzáférése

A romániai háztartások csaknem háromnegyedének van jelenleg internet-hozzáférése – derül ki az Országos Statisztikai Intézet (INS) adataiból. Az INS közleménye szerint tavalyhoz képest idén 3,8 százalékkal nőtt a hazai háztartások internetellátottsága, elérve a 72,4 százalékot. Az internetkapcsolattal rendelkező háztartások 62,9 százaléka városi környezetben található. Területi leosztás szerint Bukarestben és Ilfov megyében a legmagasabb az internetellátottság (kilencből nyolc háztartásnak van hozzáférése), aztán a nyugati és az északnyugati régió következik a sorban. A rangsor végén az északkeleti (65,1%) és a délkeleti régió (65,2%) helyezkedik el. (Agerpres)

Kamion rakterében rejtőztek a határsértők

Az Arad Területi Határrendészet arról tájékoztatta az Agerpres hírügynökséget, hogy csütörtökön reggel egy ötvenéves török sofőr által vezetett kamion érkezett a Nagylak–Csanádpalota határátkelőhöz. A sofőr által bemutatott dokumentumok értelmében a kamion ipari gépeket szállított Belgiumba. Az aradi és temesvári határőrök azonban a raktér átvizsgálásakor az ipari gépek között tíz férfit, kilenc nőt és öt kiskorút találtak – közölte Filip Ionuț Matei, az aradi határrendészet szóvivője. A 24 személyt bekísérték a határrendőrség székhelyére, ahol megállapították, hogy 23 iraki és egy szíriai állampolgárról van szó, és korábban valamennyien menedékkérelmet kértek Romániában. A sofőr ellen embercsempészet, míg a 24 idegen állampolgár ellen határsértésre tett kísérlet gyanúja miatt indult eljárás. (Agerpres)

Több mint egymilliárd európai légi utas

Tavaly tovább növekedett, és átlépte az egymilliárdot az európai légi utasforgalom az Európai Unió statisztikai hivatala, az Eurostat csütörtökön közzétett kimutatása szerint. Tavaly 1,043 milliárd utast szállított az Európai Unióban, 7 százalékkal, 70,5 millióval többet, mint 2016-ban, és 39 százalékkal többet, mint 2009-ben. A légi utasforgalom folyamatosan növekedett az EU-ban 2009 óta. A legnagyobb polgári légi forgalmat tavaly Nagy-Britannia repterei bonyolították 265 millió utassal. A legnagyobb növekedést a légi utasforgalomban Szlovéniában regisztrálták tavaly, 20 százalékosat, Luxemburgban, Észtországban, Bulgáriában és a Cseh Köztársaságban 19 százalékos volt a növekedés, Romániában, Horvátországban és Máltán pedig 18 százalékos. (MTI)

Csodák

(Folytatás az 1. oldalról)

felbecsülhetetlen adománya. Amit sokan oly könnyelműen pazarolunk, és csalóka csodák izgalmával próbáljuk pótolni gyengeségünket. Ha akarjuk, ha nem, karácsony táján mégis megváltozik körülöttünk a világ, és eljön az igazi csodák ideje is, ha sikerül nem várni, hanem adni a csodát. Legyen az egy apró kedvesség, a hétköznapi forgatagából kihullt figyelmesség, egy csokornyári idő őszinte beszélgetésre, ami felemeli a váltókat belső útjainkon. Ahova jó beavakolódni ilyenkor decemberben, s melegedni a lélek adventi koszorúján egymás után meggyülő gyertyák fényében. Ahol eltűnnek a távolságok a lent és a fent, a valóság és a képzelet, a kételkedés és a meggyőződés között, és újjászületik bennünk a mindenkor gyermek, aki akkor is elindul, hogy megváltoztassa a világot, ha már régen nem hisz... a győzelemben.

Magas rangú ENSZ-diplomata Marosvásárhelyen Törvény és gyakorlat

Fotó: Nagy Tibor

A romániai magyar közoktatás és felsőfokú oktatás helyzetéről zártkörű szemináriumon dokumentálódott december 6-án *Fernand de Varennes*, az ENSZ kisebbségi külömbizottja a marosvásárhelyi Kultúrpalota Tükörtermében. A magas rangú diplomatát a FUEN (az Európai Nemzetiségek Föderatív Uniója) és a MACISZESZ (Magyar Civil Szervezetek Erdélyi Szövetsége) hívta meg Erdélybe Hantz Péter tudományos kutató kezdeményezésére, ahol a román és a külföldi magyar kisebbségek helyzetéről tájékoztatták politikai pártok, civil jogvédő szervezetek és az érintett területeken dolgozó intézményvezetők, szakemberek.

A közvetlen eszmecsere először a december 5-én Kolozsváron tartott *Magyar kisebbségi közösségek: küzdelmek és lehetőségek* című konferencián nyílt lehetőség. Fernand de Varennes előadásában elhangzott, hogy elsősorban az ál-

lpolgárság nélküli nemzeti kisebbségek helyzetéről gyűjt adatokat, továbbá a kisebbségek nyelvén folyó oktatás problémáiról, a kisebbségellenes gyűlöletbeszédéről, a kisebbségek jogvédelméről. A tanácskozáson a Magyarország határain túli magyar kisebbségek jogainak sérüléséről tájékoztatták az ENSZ-megbízottat. A diplomata találkozott az erdélyi történelmi egyházak vezetőivel, akik az egyházi ingatlanok visszaszolgáltatása és újraállamosítása körüli problémákról számoltak be.

A konferencián elhangzott, hogy „átverés, illúzió” a romániai törvényi szabályozás, amely csak elméletben létezik, de gyakorlatban egyáltalán nem vagy csak megcsonkítva ültetik.

A marosvásárhelyi zártkörű tanácskozást követően a Kultúrpalota Tükörtermében tájékoztatták a sajtót a megbeszélésekről. (bodolai)

Elkészült a környezeti kézikönyv

Lezárult az az Erasmus+ projekt, amely magyarországi, szlovéniai és romániai intézmények és iskolák bevonásával valósult meg, és olyan új európai együttműködési mechanizmus létrehozását célozta, amelynek segítségével az általános iskolásokat tanulásra lehet ösztönözni, miközben elsajátítják a kulcskompetenciákat azáltal, hogy a fenntarthatóság és a környezeti nevelés módszereit használják – derült ki a Nyárádgálfalván megtartott tájékoztatóból.

Gligor Róbert László

A *Vissza a természetbe (Back to nature)* projekt célja egy kísérleti, természetközeli, újító szellemű pedagógiai segédanyag kidolgozása volt, és 2016. október 1-jétől idén szeptember 30-ig zajlott. Kivitelezésében három ország egy-egy intézménye és iskolája vett részt partnerként: Magyarországról a nagykanizsai IMRO-DDKK Nonprofit Kft. és a Zrínyi Miklós – Bolyai János Általános Iskola, Szlovéniából a Maribori Egyetem energiageológiai tanszéke és a lendvai két tannyelvű általános iskola, míg hazánkban a marosvásárhelyi Fókusz Óko Központ és a nyárádgálfalvi Szentiváni Mihály Általános Iskola. A projekt során elkészült egy kézikönyv, amely egy magyarázó, általános részt, egy módszertani gyűjteményt és egy lecke- és tevékenységi terveket tartalmazó részt foglal magába. A cél egy olyan segédanyag elkészítése, amely a környezetvédelmi témáknak a különböző természettudományi területeken való iskolai alkalmazására buzdítja a pedagógusokat. A projekt kezdetén gálfalvi, csikfalvi, nyárádmagyarósi, backamaradasi, ákosfalvi, sármási és marosvásárhelyi iskolákban kérdőívezték, hogy képet kaphassanak a jelenlegi ismeretekről, továbbá minden partneriskola négy lecketervet írt, saját országa jellegzetességeit szem előtt tartva, a mindennapi élethelyzetek, az egészséges életformák, a biodiverzitás és a környezeti nevelés globális formái témakörökben. A tavaly elkészült lecketerveket idén februárban minden iskola három-három pedagógusa megismerhette egy egyhetes képzés-

keretében, majd mindenki a saját iskolájában kipróbálhatta, megtehetette javaslatait, kiegészítéseit, augusztus végén pedig Nyárádszentlászlón tartottak egyhetes tábort, ahová mindhárom iskola 15-15 diákja jutott el, hogy a pedagógusok velük is kipróbálhassák a tananyagot. A visszajelzések szerint sikeres tevékenység volt.

A végeredmény azt mutatja, hogy az elkészült anyagot a pedagógusok is szívesen alkalmazzák, mivel a napi munka mellett nem sok idejük marad ilyen jellegű tevékenységek tervezésére, dokumentálására, így szívesen veszik a kézikönyvet, a gyerekek pedig örömmel vettek részt a projektben, élvezettel dolgoztak és sokat tanultak. Számos kompetenciát fejleszt az oktatási anyag, kezdve az anyanyelvi kommunikációtól a digitális írásbeliségen át a vállalkozási kompetenciáig. A backamaradasi iskola igazgatója, *Marc Erzsébet* gratulált a gálfalvi pedagógusok munkájához, amely meghozta a gyümölcsöt, és pedagógusként megerősítette: az idelátogató külföldi oktatók és gyerekek el voltak ragadtatva az itt tapasztaltaktól, sok dolgot itt láttak először életükben.

Gáspár Ildikó, a gálfalvi iskola igazgatója úgy érzi, ha a pedagógus tapasztalatot szerez, és az információkat tovább tudja adni a gyerekeknek, azzal az iskola is nyer. A projekt során rálátásuk volt a magyarországi és szlovéniai iskolai rendszerekre, a jó példák követésével gazdagodik a munkájuk. Azáltal, hogy a pedagógusok megismerhették és kipróbálhatták ezeket az új módszereket, kedvet kaptak arra, hogy bevigyék a tananyagba. Legtöbbet azok a gyerekek nyertek, akik részt vettek az idei nyári táborban, megélték ezeket a mindennapokban – mondta el lapunknak tapasztalatait az igazgató. Azzal, hogy a projekt véget ért, nem teszik félre, a jövőben szeretnék tapasztalataikat beépíteni a tanítási tevékenységbe. A kézikönyv hamarosan kiadásra kerül, és eljut a pedagógusokhoz is, ám számos olyan anyag született a két év alatt, amely helyszűke miatt a kiadványba nem kerülhetett be, de ezeket elektronikus formában terjeszteni fogják, és hamarosan a projekt honlapján is elérhetőek lesznek.

Az új bútorzat jövőben jön

(Folytatás az 1. oldalról)

udvar, ezen belül a tanulók biztonsága szempontjából igen fontos kerítés maradt még hátra.

Mint köztudott, a Dr. Bernády György Általános Iskola 5–8. osztályos diákjai az Avram Iancu szakiskola épületébe járnak, ahol az elmúlt hetekben zajlott a külső hőszigetelés és az ablakcsere. A munkálat a napokban fejeződik be, az elkövetkezőkben pedig az iskola belső tereiben folytatódik.

A Serafim Duiuc Általános Iskolában szintén elvégezték a külső javítást, jelenleg a mosdóknál dolgoznak a munkások, majd a szünidőben a folyosók következnek.

Az Al. Papiu Ilarian középiskolában a főhomlokzatot tették rendbe, tavasszal az oldalsó felületeken folytatódik a felújítás, az udvar nyáron kerül majd sorra.

Jövőben számos iskolában teljesen kicserélik a fűtésrendszert – tette hozzá a polgármesteri hivatal iskolákért felelős igazgatóságának vezetőhelyettese, aki újságírói kér-

désre válaszolva arról is tájékoztattott, hogy a megyeszékhelyi tanintézmények javítását, felújítását magába foglaló szerződés összértéke 20 millió lej. A különféle berendezésekre vonatkozó keretszerződés 10 millió lej, a bútorzat felújítására vonatkozó 5 millió lej értékű.

Horatiu Lobont arra is kitért, hogy a felmerülő apróbb javításokkal nem a polgármesteri hivatal foglalkozik, ez a tanintézmények karbantartó személyzetének a feladata, a munkálatokhoz szükséges anyagot és szerszámokat viszont a hivatal biztosítja. A tisztálkodási szereket illetően a szükségleteiről az iskolai adminisztrátor tájékoztatja a tanintézet könyvelőjét, aki a szükséges összegre vonatkozó igénylést a polgármesteri hivatalhoz továbbítja.

Fogorvosi rendelőkét korszerűsítének

Az elkövetkezőkben öt marosvásárhelyi tanintézet – a Bolyai Farakas Elméleti Líceum, a Papiu és az Unirea Főgimnázium, a Romulus

Guga Általános Iskola és a Traian Săvulescu mezőgazdasági szakközépiskola – fogorvosi rendelőjét korszerű bútorzattal és felszereléssel látják el. A fogorvosi szék beszerzése folyamatban van, ez a beruházás a székekhez tartozó berendezéssel mintegy 50 ezer lejbe kerül. Az egyéb felszerelések, illetve a bútorzat összértéke 300 ezer lej. Az említett iskolákban összesen hét fogorvos dolgozik, munkájuk azonban egyelőre a vizsgálatra, megelőzésre korlátozódik. A beruházás lehetővé teszi, hogy magánrendelők színvonalán végezzenek különféle fogorvosi beavatkozásokat – mondta Horatiu Lobont.

Kiutalták az ösztöndíjakat

Az iskolákért felelős igazgatóság vezetőhelyettese arról is tájékoztattott, hogy a múlt héten minden tanintézménynek kiutalták a múlt tanév második félévére vonatkozó tanulmányi és érdemösztöndíjakat. A 8.50 fölötti jegyátlagot elért, tízes magaviseletű tanulóknak járó stipendium összértéke 1.500.000 lej.

MAROS MEGYEI TANÁCS
ELNÖK

2018. december 6-án kelt
547-es számú rendelet
a Maros Megyei Tanács nyilvános,
rendkívüli ülésének összehívásáról
2018. december 7-én 13.00 órára

A Maros Megyei Tanács elnöke, figyelembe véve a Maros Megyei Tanács elnöke feladatainak az átruházására vonatkozó 2018. december 6-i 544. sz. Maros megyei tanácselnöki rendelet előírásait, az utólagos módosításokkal és kiegészítésekkel újraközölte, a helyi közigazgatásra vonatkozó 215/2001. sz. törvény 94. cikkelye (2), (3), (5), (6), (7), (8) bekezdései, a 106. cikkely (1) bekezdése és a 107. cikkely (2) bekezdése előírásainak alapján

elrendeli:

Egyetlen szakasz: a Maros Megyei Tanácsot nyilvános, rendkívüli ülésre hívja össze 2018. december 7-én 13.00 órára a Közigazgatási Palota nagytermébe, a következő

napirenddel:

1. Határozattervezet a Maros megye 2018. évi általános költségvetésének a kiigazításáról; Kezdeményező: Péter Ferenc, a Maros Megyei Tanács elnöke

2. Kérdések, interpellációk, válaszok, vélemények.

Az ELNÖK
névében
Alexandru Cîmpeanu
alelnök

Törvényességét véleményezte
Paul Cosma
JEGYZŐ

SZÍNES VILÁG

XIV. évf. 48. (645.) szám, 2018. december 7., péntek

Erdőszentgyörgy nevezetes emberei

Oláh-Gál Róbert

Örömmel olvastam a Népszívó 2018. október 22-i számában, hogy emlékszobát avattak Bodor Péter tiszteletére Erdőszentgyörgyön.

„A kiállítás szervezője egy táblával Erdőszentgyörgynek is »hódok«, ahol Rhédey Claudia és Bodor Péter mellett a 19. századi magyar meteorológia úttörője, Weisz József is született.”

A Népszívó 2018. október 26-i száma pedig arról számolt be, hogy megtalálták „Rhédey Claudia német nyelvű naplóját Stuttgartban”.

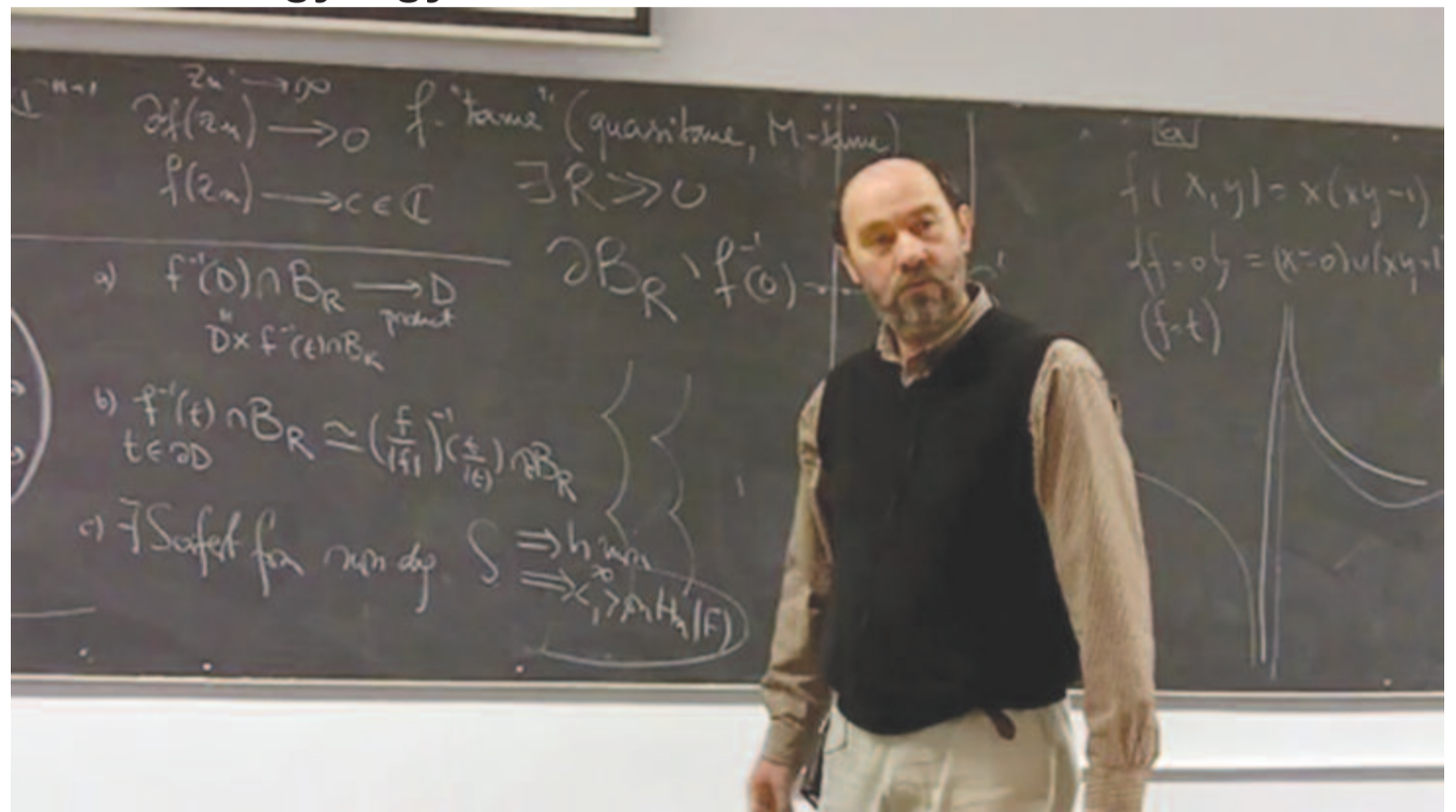
Nem tudok sokat hozzátenni ehhez a két örömteli eseményhez, magam is meglátogattam az erdőszentgyörgyi Rhédey-kastélyt, és örömmel láttam, hogy milyen büszkék az erdőszentgyörgyiek nagy szülöttjeikre.

Azt már kevesebben tudják, hogy egyik legkiválóbb és legeredményesebb kortárs erdélyi matematikusunk Erdőszentgyörgy szülöttje! A neve *Némethi András*, 59 éves, és tizedikes koráig Erdőszentgyörgyön lakott, ott is járt iskolába! Az idén volt Rio de Janeiróban a 27. matematikai kongresszus, amely a matematikusok legmagasabb színvonalú és tudományos mércéjű szakmai fóruma. Ezen a kongresszuson Némethi András meghívott plenáris előadó volt, ami azt jelenti, hogy szakterületének – az algebrai geometriának – egyik legkiválóbb művelője és szakértője. Ilyen megtiszteltetés erdélyi matematikust a kongresszusok történetében még csak egyszer ért – mármint, hogy erdélyi magyar legyen plenáris előadó –, de tény, ők már nem Erdélyt képviselték. Igaz, Némethi András is Budapesten él, de biztosan állítom, hogy szívében, nevelésében erdélyi magyar ember maradt!

Az első matematikai kongresszust Zürichben szervezték meg, 1897-ben. Tény, hogy arra hivatalos meghívót kapott a marosvásárhelyi születésű Vályi Gyula, de nem előadóként, csak résztvevőként.

A matematika fejlődésére óriási hatással volt az 1900-ban Párizsban megtartott 2. kongresszus, amikor is David Hilbert felvázolt 24 híres feladatot, amelyek megoldása meghatározta a 20. századi matematikai kutatásokat.

1950-ben, Cambridge-ben (Massachusetts) talán még meghívott előadó volt Wald Ábrahám, és 1962-ben Stockholmban Szőkefalvi-Nagy Béla (de ebben nem vagyok teljesen bizonyos, mert nem egyértelmű a visszatekintés forrásanyaga!). Röviden annyit megjegyzek, hogy Wald Ábrahám Kolozsváron született 1902-ben ortodox zsidó családban. Már 25 évesen Bécsben élt, és később amerikai matematikus lett. Erdélyrel és főleg Ko-

Némethi András előadás közben

lozsvárral megszakadt minden kapcsolata, mert sajnos kolozsvári családját a nyilas terror kivégezte. A másik világhírű, Kolozsváron született matematikus Szőkefalvi-Nagy Béla. Az ő családja is kivándorolt Szegedre, és magát magyarországinak vallotta, Erdélyrel megszakította a kapcsolatát, és egyáltalán nem ápolta erdélyi gyökereit. Ezeket a tényeket azért merem leírni ilyen bátran, mert egyedül Némethi Andrásban láthatják az erdőszentgyörgyiek és mi, erdélyi magyarok azt a világhírű tudóst, aki büszkén vallja magát erdélyi magyarnak.

Erdőszentgyörgyön született, szülei sajnos már nem élnek, ő maga Erdőszentgyörgyön nevelkedett és ott járt iskolába a középiskola első két évében. Akkor édesapja elvitte Segesvárra, Farkas Miklós kiváló matematika-tanárnak lett a tanítványa. A tehetséges diák 11. és 12. osztályosként be is került a nemzetközi matematikai diákolimpia Romániát képviselő válogatott csapatába, és így Romániát kétszer is képviselhette a nemzetközi matematikai diákolimpián. Ez is – tudtommal – Románia 100 éves történetében csak kétszer fordult elő, mármint, hogy magyar ajkú diákok is bevesznek a válogatottba. Egyik a brassyói Zsidó László volt (ma a Római Egyetem professzora), a másik Némethi András, az ELTE és a Rényi Kutatóintézet professzora.

Örömmel írhatom, hogy Némethi András tevékenységét, ha távirati stílusban is, a Népszívó elődje, a Vörös Zászló is figyelemmel kísérte. Mikor segesváriként bekerült a válogatottba, azt a lap 1977-ben megírta. Farkas Miklós érdemes és kiváló matematikatanárról is írt a Népszívó, és ott is szóba került Farkas tanár úr legkiválóbb tanítványa, Némethi András.

Engedjék meg nekem, hogy kissé elmélkedjem az iskolák mai helyzetéről és egy jó tanár döntő szerepéről. Láttam olyan statisztikát az idén, de a tavaly is, hogy az erdőszentgyörgyi iskola Maros megye leggyengébb középiskolái közé tartozik. Engem nagyon felháborított ez a statisztika, mert nem veszik figyelembe, hogy az erdőszentgyörgyi középiskola, még ha 40 éve is, de hozzájárult ahhoz, hogy egy világ egyik vezető tudós-matematikusa kinevelje. Igaz, akkor Némethi András nagyon büszke volt arra, hogy milyen komoly munka folyt az iskolában. Bekapcsolódtak a Jóbarát diáklap versenyébe, és mindenféle kulturális programban részt vállaltak. Némethi András mesélte, hogy akkor Erdőszentgyörgyön Kráml József kiváló matematikatanár tevékenykedett. Persze nagyon nagy tisztelettel és hálával beszélt segesvári tanáráról, Farkas Miklósról is, és ha Erdélyben jár, igyekszik

meglátogatni volt matematikatanárát. Visszatérve Erdőszentgyörgyre, már a tanítónője, Rusz Magdi is rászoktatta az igényes szellemi munkára, és Némethi András sokat írogatott a Napsugárban is. A szellemi munkások képzésében és főleg a matematikusok képzésében nagyon fontos, hogy a tanulók korán hozzászokjanak az intenzív tanuláshoz, munkához, feladatmegoldáshoz. Fizikából Sipos Dezső tanár külön foglalkozott Némethi Andrásral, mint ahogy matematikából is Kráml József V–VIII.-ban. Némethi András minden tanárára – kémia, biológia, magyar – nagyon szívesen emlékezik rá. Ahhoz, hogy ma Némethi András a világ vezető matematikusai között van, döntő módon hozzájárult a két év (XI–XII. osztály) a segesvári középiskolában és az öt év a Bukaresti Egyetemen.

Most is a tanáron múlik minden! Ha a tanár keményen megdolgoztatja a diákokat, akkor van és lesz kimagasló eredmény, ha nem, akkor lehet teret adni a hiányos statisztikának és a szócséplő magyarázatoknak! Javasolom, hogy az erdőszentgyörgyiek jegyezzék meg Némethi András nevét, mert akár milyen statisztikát vagy tudományos eredményt mérő idézetségi mutatót is vesszünk figyelembe, Némethi András a világ matematikusai között az elsők között foglal helyet.

Rekordot döntött a felmelegedést okozó gázok légköri koncentrációja

Rekordot döntött a felmelegedést okozó gázok légköri koncentrációja 2017-ben az ENSZ Meteorológiai Világszervezete (WMO) friss kutatása szerint.

Nincs jele annak, hogy az emelkedő trend megfordulna – idézte a BBC hírportálja a szervezet üvegházhatású gázokról szóló új éves jelentését. A szén-dioxid koncentrációja tavaly elérte 405 ppm-et (az egész milliommód része), ami 3-5 millió éve nem fordult elő.

A légköri koncentrációja, ami a kibocsátás, mert arra vonatkozik, a mi levegőben megmarad, miután a szárazföld, a fák és a

tengerek a kibocsátott gázok egy részét elnyelték. A levegőben maradó gázok éghajlatra gyakorolt hatása 1990 óta 41 százalékkal nőtt. A szén-dioxid koncentrációja 2017-ben is növekedett, most 146 százalékkal magasabb, mint az ipari forradalom előtt volt.

Egy év alatt kisebb volt a növekedés, mint 2015 és 2016 között, ám majdnem akkora, mint az utóbbi évtized átlagos tempója.

„Amikor utoljára, 2-5 millió évvel ezelőtt ilyen magas volt a szén-dioxid koncentrációja, akkor a hőmérséklet 2-3 fokkal melegebb volt, a tengerszint pedig 10-20 méterrel ma-

gasabb” – mondta Petteri Taalas, a szervezet főtitkára. Tavaly azért növekedett lassabban a szén-dioxid koncentrációja, mert 2015-2016-ban erős volt az El Niño légköri jelenlétének hatása, mely sokfelé szárazságot okozott, ezzel csökkent a növények gázmegkötő képessége, így több maradt a gázokból a levegőben. A kutatók szerint a növekedés lelassulása nem jelenti azt, hogy előrelépés történt a felmelegedést okozó gázok kibocsátásának visszaszorításában.

A betiltott, korábban hűtőközegként használt fluor-triklórmétán (CFC-11) légköri koncentrációjának csökkenése jelentősen

lelassult, ami arra utalhat, hogy valahol továbbra is gyártják, vagy egyes termékek előállításakor felszabadul, ám a forrást még nem sikerült azonosítani. A szén-dioxid mellett a metán és a dinitrogén-oxid a globális felmelegedést okozó gázok közül a legjelentősebb. A légköri metán mintegy 60 százaléka emberi tevékenységből ered. Koncentrációja 257 százalékkal növekedett az iparosodás előttihez képest.

A dinitrogén-oxid természetes forrásokból és emberi tevékenységből is származik, koncentrációja nagyjából 122 százaléka az iparosodás előttinek. (MTI)

A természet kalendáriuma (CCCXXXVI.)

Kiss Székely Zoltán

*Mint tollfosztó néni a tollat,
lekopasztotta a fákat az ősz.
De gyémánt porával a tél beszórta
csöndesen a tájat.*

*Madár hasítja ketté az eget.
Egy villanás, s a téli nap ragyog.
A hegyek szikláin szikrázik
keményen december (...)*

December kopogtatójára **Juhász Ferenc** *Mint tollfosztó néni a tollat...* verssorait hívom segítségül. Körbetekintve a tájon mély nyugalom vesz körül. A szinte szürreális lebegésbe hangjukkal repülnek be az itthon maradt énekesmadarak. A város központjába is bemelegkednek, élelmet keresve rászállnak az erkély deszkaasztalára, bekíváncsiskodnak az ablakon.

*Kis erkélyemre egész télen át
kikötők fagyút
vagy jó szalonnát,
rigók és cinkék
lakmároznak rajta...*

Várnai Zseni Télen című versével készítettem magam s unokáimat a madáretetésre. Már évek óta maguk gondoskodnak a kis vendégekről, s gyönyörködnek serény röpdősük látán.

*Majd fűtyörésznek
érette tavaszra,
s a fák kérgéből
kiszedik a férgét
Így fízetik a téli vendégséget.*

Apró sóhajokban lélegzik a táj. Kezd hulni a hó. De máris meggondolja magát, eláll. Köd ereszkedik le. Ólmos eső indul, nyomot hagy a kint felejtett sütőtök héján. Felcsillantja narancssárgái alatt szunnyadó, fagyba forduló melegségét. Vagy már csak annak hiányát?

*Délben ezüst telihold
a nap és csak sejlik az égen.
Köd száll, lomha madár:
Éjjel a hó esik és
angyal suhog át a sötéten (...)*

Radnóti Miklós Naptárának Decembere ez, 1941-ből. Köd és apró szemű eső telleti a napot.

*A horizont ma ködökbe vesző,
s a nagy világ egyetlen
csöndes hőmező.*

Dsida Jenő 1925-ben írta e sorokat, a **Decemberben**

*Pelyhet kavarva dudorász a szél
és nagy titokról halkán
meséket mesél (...)*

Ez alkalommal én is mesébe illőt, de igaz történetet mesélek, kedves Olvasóm.

175 évvel ezelőtt, 1843. december 11-én született **Robert Koch** német orvos, mikrobiológus, a bakteriológia egyik megalapítója. Életútja szép példája annak a számtalan helyen (többé-kevésbé helytelenül) idézett (vagy éppen ártírt) – és jó néhány természet-tudósnak tulajdonított – kijelentésnek, miszerint:

*„Én távolabbra láthattam, de csak azért,
mert óriások vállán álltam”.*

Szó szerint ez áll **Isaac Newton** 1675. február 5-én keltezett, **Robert Hooke**-nak írt levelében. (Az újkori tudománytörténet egyik legnagyobb alakja, többek között a tömegvonzás törvénye felfedezőjének e szinte valamennyi értékű mondatát a sejt felfedezőjéhez, annak elnevezőjéhez intézte. Hooke alkotta meg a sejt fogalmát. A tudományos név a latin **cellulából** onnan ered, hogy a növények sejtjei emlékeztették a szerzetesek celláira. A biológia tudományának egyik fontos mérőföldkövét jelentette annak felismerése, hogy az élő anyag sejtes szerkezetű.)

Koch egyetemi tanulmányait Göttingenben kezdte, a természettudományi karon. Három szemeszter után váltott az orvosira. Nagy hatással volt rá anatómiatánára, **Jacob Henle**, aki már 1840-ben arról ír könyvében, hogy a fertőző betegségeket apró paraziták okozhatják. (Henle elsősorban anatómus volt, többek között ő írta le a vese működési egységének, a nefronnak a „hajtúkanyarját”, az azóta is nevét viselő **Henle-féle kaest**.)

Koch 1866-ban, már végzett orvosként, Berlinben tanult tovább. Itt ismerte meg **Rudolf Virchow**, a tudományos orvoslás egyik megalapítója nézetét. (Virchow leghíresebb felfedezését a **Sejtpatológia** című művében fogalmazta meg. A sejtelmélet korábbi nagyjainak – Robert Hooke, **Theodore Schwann** és **Matthias Schleiden** – kutatásaira támaszkodva Virchow kimondta, hogy a betegségek a sejtek szintjén jelentkeztek, és megalkotta az „**omnis cellula e cellula**” posztulátumot, vagyis hogy sejt csakis egy másik sejtől keletkezhet.)

Koch 1872–80 között tisztiorvosként dolgozott. A **lépfene** abban az időben sok kárt okozott az állattenyésztőknek. A Bacillus anthracis baktérium akkor már 20 éve ismert volt, de egyértelmű patogenitását Koch igazolta. Eredményei – sajátos csavar – nem orvosi szaklapban, hanem a Breslaui Egyetem botanikai folyóiratában, **Ferdinand Cohn**

Köd száll, lomha madár és angyal suhog át a sötéten

szaklapjában jelentek meg. Koch egy csa-pásra híres tudós lett.

A következő négy évben továbbfejlesztette baktériumtenyésztő, -festő és -fotózó módszereit és tanulmányozta a sebfertőzést okozó mikroorganizmusokat. Kidolgozta a baktériumok szilárd táptalajon való növesztését, amire először krumpliceleket, majd zselatint használt. A zselatin azonban 37°C-on, a humán kórokozók ideális tenyésztési hőmérsékletén elfolyósodik. Ezért egyik asz-szisztense, **Julius Petri** javaslatára a tengeri vörösmozzatkából kivont **agar-agar** kezdtek alkalmazni a róla elnevezett **Petri-csészék**-ben.

Koch ekkor dolgozta ki mind a mai napig érvényes posztulátumait: azokat a feltételeket, amelyeknek teljesülniük kell egy bakteriális kórokozó azonosításakor.

Berlini kutatóévei kezdetén Koch tanulmányozni kezdte a tuberkulózis (tüdővész, gümőkór) okát. A betegség természete akkor még nem volt világos, sokan öröklődőnek gondolták. Koch igazolta, hogy a tuberkulózis fertőző, és sikerült azonosítania a kórokozót, a **Mycobacterium tuberculosis**-t.

1883-ban Egyiptomban az ott kitört kolera-járványt tanulmányozta. Nem sikerült megbízhatóan azonosítania a kórokozót, mielőtt a járvány véget ért volna, azért később Indiába utazott, és izolálta a **Vibrio cholerae**-t, és bizonyította a már 30 éve ismert baktérium patogenitását.

1905-ben a tuberkulózis kórokozójának felfedezéséért részesül életteni-orvostudományi Nobel-díjban. Élete végéig aktív kutató orvos volt. 1910. április 9-én szívrohamot kapott, de május 24-én már újra előadást tartott a Porosz Tudományos Akadémián a tuberkulózis kutatásáról. Három nappal később egy újabb szívrohamba belehalt.

Kitüntetések, díszdoktori címek, díszpolgárságok, számos tudományos társaság tagsága – emlékezete ma is élő. Halála után az általa igazgatott intézet, egy tudományos, róla elnevezett díj, számos német iskola és utca viseli a nevét. S egy felszíni alakzat – a **Koch-kráter** – a Hold sohasem látható félgömbjén.

Most éppen újhoid van, ezután kezd első negyedé telni. Vasárnap éppen lát-szani kezd pengevékony

„D” betűje napkelte előtt. Égi útját a Nyilas csillagképben folytatja, s 14-én földtávolba kerül: kb. 405.000 km-re lesz ekkor tőlünk.

A kitisztuló decemberi égen a bolygók mindegyike megkereshető. A Merkúr napkelte előtt a délkeleti látóhatár közelében lesz. 15-én már két órával kel korábban, mint a Nap, idei legjobb hajnali láthatóságát adva. Aztán lassan közeledik a Naphoz, de 31-én is még több mint egy órával kel előtte.

A Vénusz magasan ragyog a hajnali délkeleti égen, kiválóan észlelhető. A hónap első dekádjában több mint három órával kel a Nap előtt.

A Mars előretartó mozgást végez a Vízöntőben az esti szürkületben. Az éjszaka első felében látható a délnyugati ég alján, éjfél körül nyugszik le.

A Jupiter előretartó mozgást végez a Skorpióban.

A Szaturnusz még megkísérelhető felkeresni napnyugta után a Nyilasban.

Az Uránusz az éjszaka nagyobb részében kereshető, hajnalban nyugszik le. 3-tól a Halakban végez hátráló mozgást.

A Neptunusz az esti órákban figyelhető meg, előretartó mozgást végez a Vízöntőben. Késő este nyugszik.

Szép égi jelenségnek ígérkezik a Gemini-dák meteorraj: a hulló csillagok nagyjából két héten keresztül láthatók. E meteorok fényesebbek az átlagosnál, a Föld légkörének felső rétegét 35 km/s sebességgel érik el. Maximumuk december 13-ról 14-re virradóra éjfél után fél órára tehető. Ekkor akár 120 felvillanás is lehetséges egy óra alatt. Látványos égi tűzijáték várható. A meteorraj a nevét az Ikrek – latinul Gemini – csillagképtől kapta, onnan radiálnak. Először 1862-es feljegyzésekben említik a Gemindákát. Ekkortól keresztelik a Föld keringési pályáját. Fizikai forrásuk a Phaethon kisbolygó.

*Ó, virrasztások évszaka!
Vastagon fog a tinta, zordul.
A rozsdalevű éjszaka
már hatkor a kertekre csordul:
Reves fák nyirka fagydogál (...)*

Lám, megint **Dsida Jenő**t hívom segítségül. **A sötétség versén** túl a mindenkori tudásszerzés mély zengésű húrjai üzennek: a hó alatt csíra él, s várja az új tavaszt. Mi meg, elébe menve, próbáljuk meg megérteni s felfedezni titkait.

Maradok kiváló tisztelettel.

Kelt 2018-ban, a decemberi újhoid kezdetén.

Gyémánt porával a tél beszórta csöndesen a tájat

Híres erdélyi magyarok (1000–1990)

Sorozatunkkal 990 év erdélyi nagyjaira emlékezünk, akikről talán nem tudunk semmit, de ők tették naggyá Erdély kultúráját, tudományát vagy vitték el hírét a nagyvilágba, s tetemes részt vállaltak az egyetemes magyar kultúra és tudomány gazdagításában. (Forrás: Magyar életrajzi lexikon, 1000–1990. Főszerkesztő: Kenyeres Ágnes)

Összeállította: Kuti Márta

BOGÁTI FAZEKAS MIKLÓS (1548. dec. 14. – Kolozsvár 1598 és 1607 között);

unitárius lelkész, költő. 1575 őszéig Désen tartózkodott, majd néhány évig Tordán tanított, 1578-ban v. legkésőbb 1579 elején Kolozsváron iskolaigazgató lett. 1580-ban Gerenden tanított, majd – az egyházi vezetőséggel támadt nézeteltérése miatt – visszament Tordára tanítani. 1584 végén v. 1585 első felében Homoródszentpálon lett lelkész. 1598-ban még élt, az sem lehetetlen, hogy még 1607-ben is életben volt, és valószínűleg akkor Szentzersebeten tartózkodott. F. munkái: Három jeles főhadnagyoknak vetélkedése (Kolozsvár, 1576); Az ötödik része Mátyás király dolgainak (Kolozsvár, 1577);

Szép história az tökéletes asszonyállatokról (Kolozsvár, 1577); Ez világi nagy sok zürzavarról való ének (Kolozsvár, 1591); Aspasia asszony dolga... (Kolozsvár, 1591); Az nagy Castriot Györgynek... története... (Kolozsvár, 1592).

SCHÖNWISNER ISTVÁN; SCHÖNWIESNER, SCHOENVISNER (Eperjes, 1738. dec. 15. – Nagyvárad, 1818. szept. 26.): régész, egyetemi tanár, nagyvárad kanonok. 1756-ban belépett a jezsuita rendbe, s miután Nagyszombatban elvégezte teológiai tanulmányait, a bécsi Teresianum prefektusa lett. A rend feloszlatása (1773) után filozófiai stúdiumokat folytatott. 1777-től a budai egyetemi könyvtár másodőre, 1780-tól az egyetemen a régészet tanára, 1794-től a

könyvtár igazgatója, 1802-től termovai apát és nagyvárad kanonok volt. Latin és német nyelvű munkái máig a magyarországi tudományos régészet alapvetésének tekinthetők; magyarországi érem- és pénzkatalógusai forrásértékűek. Ő végeztette Mo.-n az első tudományos ásatásokat, amelyek során többek között felfedezte Aquincumot. F. művei: De ruderibus Laconici Caldariique Romani... (Budae, 1778); Commentarius geographicus In Romanorum iter per Pannoniae... (Budae, 1780); Antiquitatum et historiae Sabariensis... libri novem (Pestini, 1791); Notitia Hungaricae rei numariae... (Budae, 1801); Catalogus numorum Hungariae ac Transilvaniae Instituti Nationali Széchenyiani (I – III., Pestini, 1810).

A Székely Hadosztály emlékezete

November 23–25. között Csíkszeredában háromnapos rendezvénysorozattal idézték fel a száz éve megalakult Székely Hadosztály történetét. Ezt a katonai alakulatot 1918. december 1. után az Erdélybe betört román csapatok elleni védekezésre hozták létre Kolozsváron, székelyföldi önkéntesekből, illetve más reguláris egységek katonáiból.

A Magyarország Csíkszeredai Főkonzultusa, Csíkszereda Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala és a Csíkszéki Mátyás Huszár Egyesület által közösen szervezett rendezvénysorozat keretében megnyitották a Kratochvil Károly és a Székely Hadosztály című kiállítást a Csíki Székely Múzeumban. A tárlat tárgyi emlékek, eredeti festmények mellett installációkkal: lövészárkokkal, géppuskaállással is felidézti az első világháború korát. A kiállítás anyagát a budapesti Hadtörténeti Intézet és Múzeum, valamint a Csíki Székely Múzeum törzsanyaga adja, de a sepsiszentgyörgyi Székely Nemzeti Múzeumból és a nyíregyházi Józsa András Múzeumból is kölcsönöztek tárgyakat. Az alakulat történetéről és az első világháború lezárásának történéseiről tudományos konferenciát is szerveztek a téma avatott kutatóinak részvételével, és bemutatták az egység történetét felelevenítő könyv bővített kiadását is. A programban színházi előadás, filmvetítés és a Székely Hadosztály csíksomlyói emlékművénél tartott megemlékezés is szerepelt.

Székely önkéntesek az ellenállás élén

Erdélybe már 1916 augusztusában betört a román hadsereg, és annak ellenére, hogy a német és osztrák–magyar csapatok beérkezése után hamar fordult a hadiszerencse, a harcok nagy károkat okoztak. A román betörés elhárítása után a Monarchia hadvezetése megszervezte a Goldbach-csoportot Erdély védelmére.

Ez a haderő körülbelül tizenhárom és fél ezer puskát, illetve nyolcvan ágyút birtokolt. Mivel azonban nem Erdélyben honos alakulatokból állt, a helyi politikusok a kezdetektől joggal tartottak tőle, hogy baj esetén az idegen katonák hamarabb feladják a harcot, mint a közvetlenül otthonaikért, családjukért küzdő helyiek tennék. Ezért szorgalmazták a Goldbach-csoport alakulatainak erdélyi csapatokkal történő felváltását.

1918. november elején a háborús vereség, illetve a forradalom hatására a Goldbach-csoport feloszlott. November 12-én – egy nappal azelőtt, hogy a belgrádi konvenció azt számukra lehetővé tette volna – Gyergyótölgyesenél a román hadsereg ismét behatolt a magyar területekre.

Mindeközben az Erdélyben állomásozó csapatok körében is katasztrofális fegyelmi viszonyok uralkodtak. Még azokat a katonákat is, akiket sikerült a frontról rendezett körülmények között hazahozni, hamarosan megfertőzték a zúrzavaros közállapotok.

1918 novemberében Kratochvil Károly ezredes lett az V. erdélyi katonai kerületi parancsnokság – ezzel tulajdonképpen valamennyi erdélyi alakulat – parancsnoka. Az erdélyi parancsnokság rendelkezésére álló ezredeknek gyakorlatilag csak a keretei voltak meg, háborús létszámuknak a töredékével rendelkeztek. És még ennek a csekély létszámú hadseregnek a harcértéke is a meglapult fegyelem miatt még a létszámarányosan elvárhatónál is jóval kisebb volt. Ahhoz, hogy az erdélyi parancsnokság ellen tudjon állni az országra törő erőknek, sürgősen hadilétszámra feltöltött, fegyelmezett csapatokra lett volna szüksége.

Kolozsváron ekkor jelentős számú székely származású katona tartózkodott. A székelyek egy kis csoportja – főként fiatal értelmiségiek, akik tartalékos tisztként szolgáltak a háborúban – 1918 novemberének második felében szervezkedni kezdett, hogy valamiféle toborzással létrehozzon egy ütőképes, a románoknak ellenállni képes haderőt. A szervezkedők hamarosan elhatározták, hogy titokban Székelyföld meg nem szállt területeire utaznak, s ott toboroznak a románok elleni harcra. Ahhoz azonban, hogy az esetlegesen felállított alakulat sikerrel szállhasson szembe a megszállókkal, szükségük volt a hivatalos hadvezetés és a politika támogatására is. Ezért megkeresték Kratochvilt és kelet-magyarországi fő kormánybiztosát, Apáthy Istvánt, akik támogatták a tervet. A toborzást hamar siker koronázta.

Forrás: Kratochvil_Karoly_museum.hu

Székelyföldről közben folyamatosan szivárogtak az önkéntesek Kolozsvárra, hamarosan zászlóaljja, majd ezredde szerveződhetett a csapat. Az ideiglenes parancsnok először Zagoni, majd Berde Gábor őrnagy volt, ezredde fejlődve pedig Nagy Pál ezredes parancsnokolt a székelyek élén. A toborzás mellett legalább akkora feladatot jelentett a katonák felszereléssel történő ellátása. Egy korabeli kimutatás szerint fegyvere csak minden második katonának volt. Az önkénteseken, illetve az erdélyi katonai kerületi parancsnokság vezetőin kívül egy harmadik fél is segítette a legénység toborzását, ellátását: a budapesti székhelyű Székely Nemzeti Tanács. A frontokról visszatérő székely katonákat Budapesten összegyűjtötték, és néhány száz fős csoportokban, felszereléssel ellátva küldték őket Kolozsvárra. A Székely Nemzeti Tanács politikailag is támogatta a hadosztály működését, biztosította a csapatok hátszágát, valamint összegyűjtött egy jelentős pénzösszeget, az úgynevezett Székely Alapot, mellyel a honvédelmet – illetve az esetleges maradványból a székely művelődést – kívánta támogatni.

A román hadsereg december elején – megsértve a belgrádi konvenciót, de az antant jóváhagyásával – átlépte a Maros jelentette demarkációs vonalat, és megkezdte előrenyomulását Kolozsvár felé. Ekkor még csak 2-3000 székely gyűlhetett össze. Ennek az erőnek sem a létszáma, sem a kiképzése, felszerelése nem érte még el a kívánatos szintet, így kivonták az alakulatot Kolozsvárról. Kratochvil erői Erdély nyugati határának kulcsfontosságú pontjaihoz vonultak, a Csucsai-szorosba, Zsibóra, Tasnádra. A parancsnokság rövid ideig Nagyváradon, majd Szatmárnémetiben állomásozott, ahol tovább folyt a legénység kiképzése. A további toborzásról sem tettek le, de ez egyre kevesebb sikerrel járt. Kratochvil erőinek összetétele mégis jelentősen megváltozott. A székelyeken kívül szerepeltek már benne egyéb önkéntesek, illetve reguláris alakulatok is. Így a későbbiekben a románokkal összecsapó magyar erőknek már csak egy részét képezte az 1918 decemberében Kolozsvárra érkező székely önkéntesek csapata. Azonban a toborzás során végig kimutatható volt a székely elem túlsúlyának megőrzésére irányuló törekvés, kiemelten a tisztikar, de a legénységi állomány körében is.

A Kratochvil parancsnoksága alatt álló csapatok – a katonák saját kérésére – Festic hadügyminiszter 1919. január 17-i rendelete alapján kapták a Székely Hadosztály megnevezést. De az új nevet is mindössze másfél hónapon keresztül, február végéig viselte az alakulat, mivel – Bóhm hadügyminiszter hadsereg-átszervezési tevékenységének részeként – ekkor Székely Különítménnyé alakították át.

A Székely Hadosztály harcai

A csapatok létszáma feltöltöttségük csúcspontján is legfeljebb egy-két ezerrel haladta meg a tízezer főt. Ennyi emberrel Kratochvilnak a Belényestől Máramaroszigetig tartó teljes frontszakaszt kellett volna tartania, ami képtelenség volt. Így a domborzati viszo-

nyokra támaszkodva, elsősorban a folyóvölgyekben fekvő közlekedési útvonalakat biztosították nagyobb erőkkel, másutt tábori őrök laza sora húzódott. A forradalom politikai vezetése kezdetben nem tartotta fontosnak az ország területi integritásának fegyveres védelmét, de a fegyveres ellenállás elhatározása már jóval korábban, „saját hatáskörben” megtörtént. Kratochvil december közepén, a románok előrenyomulásokkor közölte csapataival, hogy megszervezi a románok elleni aktív védelmet. Jellemző az állapotokra, hogy az utasítás nem a hadügyminisztériumból érkezett, de az is, hogy ennek ellenére nem akadályozták meg az ellenállás megkísérlését. Ugyanúgy jellemző a korra, az ország és a hadosztály viszonyaira, hogy az első ellentámadás nem Kratochvil parancsára, hanem Kubay Lajos ezredesnek, a 21. gyalogezred parancsnokának elhatározása alapján indult. 1919. január 12-én a románok megtámadták az ezred Egeresen tartózkodó egységeit. A 21-esek ennek hatására Csucs térségébe húzódtak vissza. A kialakult helyzetben Kubay ellentámadásra határozta el magát, melyet engedély nélkül, csupán értesítve a hadosztály vezetését, 23-án meg is indított. Az ezred három nap alatt a kalotaszegi Malomszegig nyomult előre, ám ott már a bekerítés és megsemmisülés veszélye fenyegette őket, így kénytelenek voltak Csucsra visszatérni.

A front ezután több hónapra megszilárdult. Csupán a lényeges viszonyokon nem változtató, helyi jelentőségű összecsapások zajlottak. A „tétlenség” időszakának legjelentősebb összecsapása szintén egy felsőbb parancs nélkül megindított támadás következményeként alakult ki. A Szilágy megyei nemzetőrség zászlóalját Gyurotsik Mihály őrnagy vezetésével éppen a Zilahtól nyugatra található frontszakaszra vezényelték. Február folyamán a közeli városból sorra érkeztek hozzájuk a hírek a románok visszaéléseiről, erőszakoskodásairól. Mivel sokuk családja tartózkodott Zilahon, az embereket nagyon nehéz volt türelme reteni. Végül február 22-én Gyurotsik el is rendelte a támadást Zilah, Zsibó és a Meszes-gerinc visszafoglalása érdekében. A parancsnok azonban hamar elvesztette csapataival a kapcsolatot, így utasításainak betartását nem tudta ellenőrizni. Zilah visszafoglalása után a támadás nem folytatódott a stratégiai fontos pontok elfoglalásáig, és amikor a román tüzérség észlelte a helyzetet, a kezén hagyott Meszes-gerincről löni kezdte a várost. Ennek hatására Gyurotsikék kénytelenek voltak feladni azt, a magyar lakosság jó részét pedig elmenekült Zilahról. A balsikerű akció miatt az őrnagy hadbíróvá vált, s csak április elején térhetett vissza csapataihoz.

A Székely Hadosztálynak mindeközben nem csak a túlódon álló ellenséggel kellett szembenéznie. Egyes politikai erőknek, politikusoknak már a kezdetektől bajuk volt a székelyek területvédelmi törekvéseivel. Különösen igaz volt ez a szociáldemokraták baloldali ellenzékére, illetve a sok titkos párttag miatt tőlük nem is minden esetben elkülöníthető kommunistákra. Mindehhez hozzájárult a csapatok ellátatlanságának kérdése is. A helyzet egyre feszültebbé vált. Február elején Budapesten Pogány József, aki 1918 novemberének elejétől a Budapesti Katonatanács vezetője volt, s ezáltal nagy befolyással bírt az ország katonapolitikájára, egyik beszédében már ellenforradalmi alakulatként jellemezte a Székely Hadosztályt, s a feltöltésére irányuló toborzást ellenforradalmi szervezkedésnek bélyegezte meg. A beszédre egyes megszólított ezredet a debreceni sajtóban közölték választ, melyben kifejtették, hogy elutasítanak bármilyen ellenforradalmi szervezkedést. A Tanácsköztársaság kikiáltása után a helyzet még inkább elfajult, a bizalom mindkét fél részéről visszafordíthatatlanul megingott. A front csúcspontján, Csucsán a 21. ezred helyére a Vörös Hadsereg hadvezetése a budapesti vasutasok egyik ezredét rendelte, de egyes források szerint ezek nemzetközi zászlóaljok voltak. Ilyen állapotok közepette indult meg a teljes frontvonalon két nappal később, április 16-án a nagy román támadás.

Fegyverletétel

A meginduló támadásban az új csucsai védők pillanatig sem tartottak ki, ellenállás nélkül megfutamodtak. Ettől kezdve védtelenül állt Nagyvárad, s emiatt egyrészt kettészakadt a védelmi vonal, másrészt a tel-

jes északi szakaszt a bekerítés fenyegette. Nem volt más hátra, mint a minél rendezettebb körülmények között megvalósítandó visszavonulás. Az egyes alakulatok a románokkal számtalan esetben és helyszínen összecsapva vonultak vissza Mátészalka térségébe, hogy ott erőiket egyesítve megmennt próbálják a menthetőt. A nagy román offenzíva megindulása után alig egy héttel Mátészalka térségében csaptak össze a főerők. Az egyenlőtlen küzdelem a székelyek vereségével végződött.

A hadosztály vezetői előtt két lehetőség merült fel. Az egyik alternatíva a Vörös Hadseregbe testületileg történő beolvadás lett volna, de a kölcsönösen ellenséges hangulatban ez ellen számtalan érv szólt. A másik lehetőség a románok előtti fegyverletétel volt, amelyről már 18-án megindultak a tárgyalások. A mátészalkai vereség ezeket felgyorsította, s az egyezményt 25-én Demecserben írták alá. Ám az ezredes előtte még megkérdezte csapatait a döntésről, nem kötelezte őket az egyezményhez történő csatlakozásra. A többség mégis a fegyverletételt választotta. Szép számmal akadtak azonban olyanok is, akik a fegyverletételt megtagadták. Ők később csatlakoztak a Vörös Hadsereghez, de Kratochvil egykori katonái közül sokan még a Nemzeti Hadseregben is szolgáltak.

A román fél – megsértve az intérlásról szóló egyezményt – a székelyeket hadifogságba vetette. A tisztikar zöme Brassóba, a legénység többsége a Regába került. Innen még 1921-ben is küldtek leveleket egykori parancsnokuknak, hogy segítsen nekik a szabadulásban.

Kratochvilt néhány tisztársával a román állam elleni cselekmények miatt perbe fogták. A vádat végül – talán annak abszurditása miatt, hiszen 1920. június 4-ig Romániának semmilyen jogi alapja nem volt Erdély birtoklására – ejtették. Az utolsó katonáival egy időben az ezredes is szabadult.

A hadosztály parancsnoka

A Székely Hadosztály parancsnoka, Kratochwill Károly (nevét csak a világháború után írta a fentiekben szereplő formában) 1869 végén született Brűnben.

Édesapja, Kratochwill József ekkor a debreceni magyar királyi 39. ezredben szolgált katonatisztként. Az apa korábban fényes katonai pályát futott be, az 1866-os csustozzai csatában mutatott hősiességéért magyar nemzeti címet kapott. A haditett színhelye, a Monte Santa Croce után a szent keresztgyei előnevet viselhette. Az édesapa állomáshelyváltásainak megfelelően gyakorta költözött a család, Károly később Brassó tekintette otthonának. 1884-ben a morvaországi Márisch Weisskirchen-i (Morvafehértemplom) Katonai Főreáliskolában kezdte meg katonai tanulmányait, majd 1887-ben a Bécsújhelyi Katonai Akadémiára került. 1894-től a Bécsi Hadiiskola hallgatója volt. A különböző csapat-szolgálatok mellett az 1900-ban vezérkari százasodás kinevezett Kratochwill a katonai oktatásban is feladatokat kapott, előbb a pécsi Honvéd Hadapródiskolában, majd a Ludovikán tanított. 1909-ben a Habsburg család magyarországi ágához, József főherceg udvartartásába, József Ferenc és László gyermek főhercegek mellé került nevelőnek. A családdal kialakított jó kapcsolatát egész életében ápolta.

Az első világháború kitörésekor Kratochwill kényelmes udvari beosztásából önként jelentkezett frontszolgálatra, ahol a nagyváradi magyar királyi 4. gyalogezredhez került az I. zászlóalj parancsnokaként. Nem sokkal később az ezred parancsnoka lett, majd a háború vége felé a „négyesek” és a debreceni „hármások” alkotta 39. dandár élére került. Katonáival – az „agyagemberekkel” – mind a galíciai, mind a hírhedt isonzói fronton helytállt. A Monte San Michele védelméért a két világháború között megkapta a Katonai Mária Terézia rend lovagkeresztjét.

Katonai pályája a román fogság után még rövid ideig folytatódott, 1921 és 1923 augusztusa között a debreceni vegyes dandár és a debreceni katonai körlet parancsnoka volt. Innen a Hadtörténeti Múzeum élére helyezték át. 1925 elején, a hadseregnek a győztes hatalmak által engedélyezett alacsonyabb létszámára hivatkozva, tetterejéhez mérten fiatalon, 56 évesen nyugdíjazták. A két világháború között jelentős személyisége volt a magyar revizionista mozgalomnak. Még megélte az újabb összeomlást, 1946-ban Budapesten hunyt el.

(Források: MTI, rubicon.hu)

FEHÉR FEKETE

Szerkeszti: Kiss Éva 829.

Simon Józsefné
Advent idején...
Szív a szívhez jut közel, ...
(a vers utolsó szakaszának befejező része a rejtvény főszóiban található)

		JÁTEKPÉNZ	MUSZLIM ZARÁNDOKHELY BEC. ERZSÉBET	PEREC- MORZSÁKI		
		1.			E	
		ÖSSZE- HÁZASÍT				
		KAPSZULA		A NAGY...		
		2A		PIA		
		VÁRAKOZIK TÖRÖK FOCISTA	...DEREK (SZÍN.NŐ) JÉGVÁJAT	...MAIL (LÉGI- POSTA) MADRIDI LAP		
3.				INJEKCIÓ TARTOZÉKA		
LAJBI				RAJTA- ÜTÉS		
RELIKVIA				TURÁNI ÁLLÓVÍZ		
NÓZI				VILÁGÍTÓ DIÓDA		
		KÁPOSZTA- FAJTA		LEJEBB		
		JAPÁN PÉNZ		NÉPIES SÖR		
EGÉSZSÉ- GES ITAL			BERENDEL		EZTI	
NEDV					SZATÉN (SPANYOLUL)	
		TOJÁS (NÉMET)		SAZÁBÓ... (ÍRÓ)		
		CSECESEMÓ- SÍRÁS		2B		
VISSZATA- SZÍTÓ				ARAB FIZE- TŐESZKÖZ		
				FORGATÓ- CSOPORT		
KIPLING KÍGYÓJA		ÖSSZEVISZ- SA VÉSI		ATOMI TÖ- MEGEGYSÉG (RÖV.)		
A PINCÉBE		SZLOVÉNIA NOB-J.		CSAHOLO		
		HELYZET (BIZ.) ÖTLET		VASALÁS RUHÁN ALGÉRIAI KIKÖTŐ		
OROSZ KAMION- MÁRKA			ÖSSZE- KUSZÁLT HÁMI			INDITÉK
FORMA			NYOMÁS- EGYSÉG		ELAVULT	
			...MILAN (FOCIKLUB)		KENYÉRBÉLI	
		FELTÉVE DERÉKSZÖG JELE		HARCI JÁRMŰ		
			MÁSOD- PERC J.			
AGRÁR- ESZKÖZ	K				KILYÉN LEVENTE	

A NOVEMBERI ÉVFORDULÓK (3.)

címmű pályázat nyertesei:

INCZE VICTOR, Dicsőszentmárton,

Frumoasa u. D12/10. sz.

OROSAN OCTAVIAN-ROMEO, Marosvásárhely,

Băneasa u. 27/2. sz.

A pályázati rejtvény megfejtése:

BOIS-REYMOND; FORRAI; HERCZEL; BRODMANN;

FISCHER; COUPERIN; GAÁL

Kérjük a nyerteseket,

vegyék fel a kapcsolatot Borbély Ernővel

a 0742-828-647-es telefonszámon.

Megfejtések

a november 29-i számból:

Klasszikus (ikrek): Szirének.

Skandi: Örömet hoz, s ünnepet,

Boldogok az emberek,

Senki nem ejt könnyeket...

PÁLYÁZATI REJTVÉNY

		1	2	3	4	5	N	6	7	8	F
PÁLYÁZATI SZELVÉNY	DECEMBERI ÉVFORDULÓK (1.)		9					10			
11	B	12	13	14	15			16		17	
19								20		21	
23				24	25		26		27	28	
30			31		32			33		34	35
36			37	38				39	40		41
C		42					43			44	
45	46					47					48
49						50				51	52
C						53					Y

VÍZSZINTES: 1. Francia drámaíró, 100 éve halt meg (Edmond). 7. Író, költő, 100 éve hunyt el (Margit). 9. Szétszéled. 10. Gazdagok labdajátéka. 11. Vízépítő mérnök, 150 éve hunyt el (Károly). 16. Hanga. 18. Igevégződés. 19. Mellkasi csont. 21. Japán város. 22. Máramarosi folyó. 23. Fejetlen, farkatlan tulok! 24. Angol vonat. 27. Kézimunkázik. 30. Régi játék fadarab. 32. Latin hiba. 34. Mi az hogy! 36. Igeképző. 37. Elemeléssel bíz meg. 39. Vermet készít. 41. Lengyel író (Stanislaw). 42. Cave... (Óvakodj a kutyától). 43. Nebraskai város. 45. Szakmabeli. 47. Hawaii köszönés. 48. Szintén. 49. Cuszamlik (a domb). 50. Hegylánc Európa határán. 51. Madárúzó szó. 53. Író, újságíró, 150 éve született (Viktor).

FÜGGŐLEGES: 1. Király (francia). 2. Latin csont. 3. Hiszen (nép.). 4. A Fiat városa. 5. Vél, gondol (nép.). 6. A deutérium és a gallium vegyjele. 7. Kiütés a ringben (angol röv.). 8. Női név (nov. 14.). 12. Ikrakő. 13. Kábítószér. 14. Ady egyik álneve. 15. Katolikus (röv.). 17. Ada... (holland úszónő). 19. Vízépítő mérnök, 48-as harcos, 200 éve született (Ede). 20. Felvidéki folyó. 22. A Biblia korai latin kiadása. 25. Örömeiben majdnem repül. 26. Tömegesen pusztít. 28. Udvarias megszólítás. 29. Farmakológus, egyetemi tanár, MTA lev. tag, 150 éve született (Zoltán). 31. Gátba ütközik. 33. Rakosgató. 35. Tiltószó. 38. Tornász (Henrietta). 40. Perzsa uralkodó. 42. ... canem (Óvakodj a kutyától). 43. Nobel-díjas vegyész (György). 44. Atomfizikus (Otto). 46. Majdnem zuhan! 47. Fizimiska. 48. Iskola (röv.). 49. Nyelvtanár, egyet. tanár, MTA-tag, 250 éve született (Lajos). 50. United States (röv.). 52. Spanyol és ománi autójel.

L.N.J.

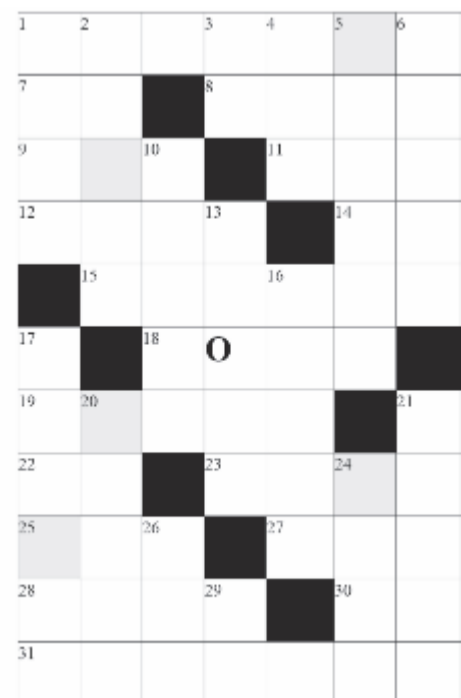
A megjelölt sorokban, oszlopokban szereplő helyes megfejtéseket december 20-ig a Népszabadság címére (Dózsa György u. 9. szám) beküldők – két személy – egy-egy könyvet nyerhetnek. A pályázati szelvényt kérjük kivágni és a borítékra ráragasztani. (Egy borítékban csak egy pályázati szelvény szerepelhet.)

A két rejtvény azonos számú meghatározásait keverve közöljük. A megjelölt négyzetekbe kerülő betűket folyamatosan összeolvastva Marc Chagall francia festőművész egyik alkotásának a címét kapjuk. Könnyítésként egy betűt előre beírtunk.

VÍZSZINTES: 1. Kézügyével ellát – Tágas terem, hangár. 7. Betűt vet – Kettős betű. 8. Lekötelezettség – Sovány ló. 9. Tárca belseje! – Spanyol, norvég és svéd gépkocsijelzés. 11. Önfajúság – Az argon és a foszfor vegyjele. 12. Halit – Szaglószerv, tréfásan. 14. Ellenérték – Igen, németül. 15. Hőgörgőteg – Örömteli, önfeledt. 18. Angol nemesi cím – Ruhaféleség. 19. Időben megérkezik – Izraelita. 22. Határozott névelő – Kettőzve, édes-ségféle. 23. Tartozása van – Német népcsoport. 25. J. Lennon özvegye (Yoko) – Képes rá, tud. 27. Vásárhelyi focicsapat volt – Előtagként művészetet jelent. 28. Illatos virágú cserje – Ünnepi műsor. 30. Ásványi fűszer – Olasz és kambodzsai autójel. 31. Izzadsággátló – Légtornász.

FÜGGŐLEGES: 1. Tanuló – Lop. 2. Fennhézjázó, beképzelt – Efelől. 3. Vértfaktor – Határidőrag. 4. Mauna ..., hawaii vulkán – Vízparti növény. 5. Illúzió – Gépet megken. 6. Nevet – Bélpoklosság. 10. Lakóhelyiség – Horogra kerül. 13. Dedó – Magyar beatzene-keg volt. 16. Hivatali helyiség – Brutális, kegyetlen. 17. Omlatag, düledező – Kötetlen, korlátlan. 20. Szerb pénzem – Orvosi kés. 21. Lóbiztató eszköz – Manilkander. 24. Főnökeskő – Munkácsy inasa teszi. 26. Hevesen mozgat – A Maros „testvére”. 29. A kobalt vegyjele – Baki egynemű hangzó.

Koncz Erzsébet

KOBÁK KÖNYVESBOLT

Marosvásárhely,

Győzelem tér

18. szám,

www.bookyard.ro

Próbáld ki az Uronalt ÉS MENTSD MEG HÚGYÚTI RENDSZERED

VESS VÉGET A KÍNOS HELYZETEKNEK!

NYERD VISSZA A HÚGYHÓLYAGOD ELLENŐRZÉSÉT!

Vizeletinkontinencia? Megszabadulhat a kínos helyzetektől egy néhány nap alatt, hasonlóan, mint az a több mint 16.000 ember, aki már részesült a kezelésben.

Képzeld el azt a kényelmet, hogy mentesül a kényszervizelés kényelmetlen érzésétől, az ellenőrzés nélküli vizelés szégyenétől és félelmétől mentesen. Európa-szerte száz meg száz ember igazolja a felfedezett képlet hatékonyságát, ami segít a húgyhólyag tökéletes elzárásában és a vizelési problémák megszüntetésében néhány nap alatt.

A húgyúti rendszer elzárásának innovatív rendszere egyre több elismerést kap Európa-szerte a szakemberektől. Nem csoda ez a tény mindaddig, míg a használatával megállíthatóak mind az ellenőrizetlen vizeletfolyások, mind a húgycsőre nehezedő kellemetlen nyomás, aminek nyomán meghosszabbodik a vécélátogatások közötti időtartam. Úgy becsülik, hogy 10 személyből 8 teljes mértékben visszanyeri a vizeletük feletti ellenőrzést 2-3 termékhasználat után. Hogyan lehetséges ez a dolog?

A szakértő tisztázza:

Nem számít ha a vizeletinkontinencia a terhesség után jelent meg, ideg-alapú probléma, vagy stressz alapú, ha csak a fizikai tevékenység folyamán jelentkezik, vagy állandóan. A nem vagy a páciens kora lényegtelen – minden esetben a vizeletinkontinencia problémája sebészeti beavatkozás nélkül oldható meg. A betegségek megoldásának módja a medenceizmok megerősítése és a húgyúti szövetek feszültségének feljavítása.

Urológus szakorvos

Búcsúzz el a kényelmetlenségtől – egyszer s mindenkorra

Az Uronal az inkontinencia elleni harc legerősebb módszere lehet, amit valaha is létrehozta. Az innovációs készítmény segíti a húgycső nyálkahártyájának visszaállítását és ezzel rugalmasabbá és csepegésmentessé teszi, ugyanakkor hat a medence iz-

Az Uronal eredeti képletével nyerje vissza a húgyhólyag feletti ellenőrzést

HÁROMSZINTŰ HATÁS:

- ✓ A húgyúti szövetek feszültségének feljavítása,
- ✓ A húgyhólyag feletti nyomás csökkenése,
- ✓ A vizeletrendszer szövetei rugalmasságának és cseppmentességének javítása

Ahhoz, hogy a húgyhólyag szorosabbá váljon, a falai vissza kell nyerjék az elveszített keménységet és rugalmasságot. Az Uronal segít a szövetek feszültségének visszaállításában, segíti a medenceizom megerősödését és ellenőrzését, amelyek a kezelés után feszebbé, erősebbé válnak és megfelelően fognak működni.

mainak megerősítésében 75-80%-ban. Kihhasználja a szervezet megújulásának természetes tulajdonságait, segíti a sejteket az ösztrogén és tesztoszterontermelés növekedésében – aminek nyomán olyan hatások, mint a húgyhólyag feletti nagyobb mértékű ellenőrzés, csökkent kényelmetlenség, vagy a húgycsőre nehezedő nyomás érzete azonnal észrevehetőek – kortól, nemtől és a betegség okától függetlenül.

Ismét félelem nélkül tisztaszenthetsz és nevethetsz!

A húgyhólyag problémáim 2 évig keserítették az életemet. Nem mentem többé úszómedencébe, kerülvén a barátokat és főleg az intim helyzeteket... Elég volt, ha hangosabban nevettem, vagy köhögtem és máris azonnal elveszítettem a húgyhólyagom ellenőrzését. Az Uronal segített megszabadulni ezektől a kínos tünetektől néhány nap használat után! Ez az ellenőrizetlen vizelés és a 15 percenkénti vécére menés megszűnt, nem kell viseljem a különleges nedvfelszívót és ismét egy egészséges és bizakodó nőnek érzem magam!

Faragó S., 32 éves, Miskolc, az Uronal termék segítségével ő megszabadult az inkontinencia problémától 9 nap alatt.

Nem kell minden 10 percben szaladni a vécére

Sohasem hittem, hogy valaha problémám adódhat az inkontinenciámmal. A váratlan nedves cseppek a nadrágon és a nehézség a vécé időben történő elérésében egyre gyakoribbá váltak, de szégyelltem egy szakemberhez fordulni. Szerencsére, az Uronal segített egészségem visszanyerésében. Az ellenőrizetlen vizelések megszűntek és én már nem kényserültem hosszú időt tölteni a vécén. Ma ismét ellenőrzésem alatt tartom a húgyhólyagomat, mint minden normális ember. Köszönöm!

Tamás J., 45 éves, Résztehely

Hogyan működik?

Az innovatív kezelés jelensége abban áll, hogy ez segít sejt szinten a húgyhólyag rendkívüli érzékenységének csökkentésében. A készítményben található hatóanyagok 100%-ban természetes anyagok, amelyek a vizeletrendszer feszeségére és zártságára jó hatással vannak és akkor, amikor a vizeletrendszer önálló részei erősebbé és rugalmasabbá válnak, az egész vizeletrendszer cseppmentesebbé válik. Ennek köszönhető, hogy a termék néhány adagolása után a húgyhólyag nyomása javul az esetek legnagyobb részében, ami az ellenőrizetlen vizelet és a kényel-

metlenség megszűnését okozza, minek következtében a két vizelés közötti idő hossza a négyszeresére növekszik.

Térjenek vissza egy normális élethez – ez könnyű

Az új terméket kapszulák formájában forgalmazzák, aminek nagyon magas a hatóanyagtartalma, ami hamarosan csökkenti a húgyhólyag túlrzékenységet és ennek következtében visszaállítja az élet kényelmét szégyen és kellemetlen betegségek nélkül. Rendszeres használata segít a kellemetlen cseppelő helyzetek javulásában, a vécé gyakori látogatása is a múlté lesz. A kezelés hatása egyre jobban látható, napról napra, úgy, hogy rövid időn belül az életed éppen úgy nézhet ki mint a vizeletrendszeredben adódott problémák előtt.

5 SZUPER ELŐNY

AZ URONAL SEGÍT:

1. Visszanyerni ellenőrzésed a húgyhólyagod felett,
2. Megállítani az ellenőrizetlen vizeletet,
3. Csökkenteni a húgycsőre nehezedő nyomás érzését,
4. Megnövelni a vizelések közötti időszakokat,
5. A gyakori vizelés gátlásában.

100% TERMÉSZETES TARTALMÚ! Biztos képlet

EGYEDI ÁRKEDVEZMÉNY
CSAK AZ AKCIÓS ÁRAK KEDVELŐINEK KLUBJÁBAN!

Csatlakozz te is! Hívd az alábbi telefonszámot:

031 2296599

és egy 80%-os egyedi, új ügyfél árengedményszelvényben részesülsz
509 lej > 99 lej

A telefonszám hívható hétfőtől - péntekig, 8 - 20 óra között, valamint szombaton, 8-16 óra között.

Az ajánlat 2018.12.17.-ig érvényes. Figyelem, csak 250 helyünk van!

ELADÓ: ház, kertek, földek, erdő Küsmödon, szép helyen. Sokféle lehetőség. Tel. 0729-788-977. (sz.-l)

ELADÓ ház Galambodon. Tel. 0265/261-023. (11358)

ELADÓ 3 szobás tömbházlakás a Tudor negyedben, a Barátság utcában. Tel. 0751-708-283, 0753-011-244 (4/70)

ELADÓ családi ház a központban. Tel. 0743-825-497. (5/146)

ELADÓ ház telekkel Mezőpánit 124. szám alatt. Tel. 0752-164-084. (9/180)

ELADÓ I. emeleti tömbházlakás (két-szobás) a Kornisán. Tel. 0724-087-321. (1/206-l)

KIADÓ garzon fiúnak. Tel. 0744-958-660. (01/223-l)

ELADÓ 2 szobás, I. osztályú tömbházlakás. Tel. 0748-845-176. (9/255-l)

ELADÓ kertés ház Hármasközség (Csókfalva) 100. házszám alatt. Tel. 0737-560-594. (11/257-l)

MINDENFÉLE

FÉMSZERKEZETI MUNKÁT vállalkozók: kapu, garázsajtó, ablakrács stb. Tel. 0744-966-747. (20679)

REGÉN központjában kiadó üzlethelyiség (raktárral, fürdővel), megegyezés alapján árukészlettel, gyógynövényboltként (Plafar) vagy csendes tevékenységre. Tel. 0745-657-820, eeszter_fekete@yahoo.com (4/78-l)

CSERÉPTETŐ-JAVÍTÁS, csatornák kitisztítása, padlócsespe- és fali-csespe-lerakás, szigetelés poliszti-rénnel. Tel. 0751-471-965, 0726-638-909. (15/102)

VÁLLALUNK tetőszigetelést, garázszi-getelést, tömbházzigetelést bitumennel, kátránnyal. Tel. 0743-618-971. (26/113)

FUVART, bútorthordást vállalkozó szemenlyeztetel. Tel. 0749-543-104. (1778-l)

ALKALMAZUNK lakatos termopán-műhelybe; C, D kategóriás sofórt. Tel. 0744-572-889. (20683)

GYÓGYMASSZÁZS és REFLEXTE-RÁPIA. Beauty Maria szalon, November 7. Tel. 0744-796-387. (13/62-l)

PARKETTCSISZOLÁST vállalkoz. Tel. 0747-346-252. (6/157-l)

LAKÁSFELÚJÍTÁS a-tól z-ig kedvező áron. Tel. 0741-573-144. (2/201)

HŰTŐK javítása lakásán, garanciával. Tel. 0748-020-050. (8/178)

AUTOMATA mosógépeket javítok. Tel. 0755-825-502. (8/213)

HŰTŐK javítását vállalom lakásán, és eladok hűtőket, fagyasztókat garanciával. Tel. 0722-846-011. (11363-l)

LEPJE MEG SZERETTEIT KARÁCSONYRA ajándékkuponokkal: 50%-os áron gyógymasszázs- és reflexoterápia-kabinet. Tel. 0744-796-387. (1/263-l)

MEGEMLÉKEZÉS

Szomorú szívvel emlékezem drága jó nagynénémre, a Dózsa György-i LŐRINCZ IDÁRA, a volt molnárné halálának első évfordulóján. Emlékét őrzi szerető keresztlánya, Rozika és családja. Pihenj békében, drága jó Idu néném! Nem felejtetek el soha. (21/108-l)

Csak az idő múlik, feledni nem lehet. **Kegyelettel emlékezünk december 10-én NEMES ILONÁRA** halálának 5. évfordulóján. Szép emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Szerettei. (02/224-l)

„*Akik igazságra tanítottak sokakat, tündökölnek örökkön-örökké, miként a csillagok.*” (Dán. 12,1-3) Szomorú szívvel emlékezünk és emlékeztetjük mindazokat, akik ismerték, szerették, hogy ma van a májai NAGY LŐRINC tanár halálának 15. évfordulója. Gondoljanak rá kegyelettel. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Szerettei. (11/237)

Ezen a napon minden más, *Újra mélyen érint meg a gyász. Nincs már velünk együtt, Kit egykor szerettünk, Ma lélekben együtt lehetünk.*

Eszünkbe jutnak az együtt töltött napok, Fülünkben megcsendült a hangod. Nem is tudod, mennyire fáj a hiányod. Fájó szívvel, el nem múló fájdalommal emlékezünk december 7-én az oláhdellői születésű BALÁZSI SÁNDOR marosvásárhelyi lakosra halálának 10. évfordulóján. Úgy mentél el, csendesen, szerényen, drága lelked nyugodjon békében! Örökké bánatos húgai: Kati, Iluska és Rózsika családjukkal együtt. (15/240)

6 éve elmentél, nagyon hiányzol a családnak, drága NAGY IMRE. Szeretteid. (sz-l)

Úgy mentél el tőlünk, mint ősznek virága, sírba szállt veled szívünk boldogsága. Nélküled az élet üres és sivár, hiába díszíti sírodat virág, könnyes szemmel már csak a virágokat nézzük, fájó szívvel csak rád emlékezünk. Fájó szívvel emlékezünk 2015. december 8-ára, DÉNES MARGITRA halálának 3. évfordulóján. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Emlékét őrzi szerető lánya, Babi, veje, Attila, unokái, dédunokái.

Soha el nem múló szeretettel gondolunk DÉNES MARGITRA halálának 3. évfordulóján. Nyugodjon békében! Emlékét őrzi a Dénes család. (10/8215)

Szívünk mély fájdalommal emlékezünk a dicsőszentmártoni legjobb apára, CSISZÁR ANTALRA (Toni) halálának 10. évfordulóján. Emlékét szívünkben őrizzük. Lánya, Gabi és az egész család. (9/214)

Mély fájdalommal tudatjuk mindazokkal, akik ismerték a marosvásárhelyi születésű KAUCSÁR ÖDÖN LÁSZLÓT hogy életének 61. évében Budapesten elhunyt. Szerettei. (1/226-l)

Egy gyertya most érte ég, ki fent van a magas égben már tíz éve, de emléke itt maradt velünk a szívünkben. Fájó szívvel emlékezünk LÉNGYEL CSABÁRA. Szeretett felesége, szerető fia, unokái és menyé. (5/250)

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szerető férj, édesapa, nagypapa, após, apatárs, MAJOR JENŐ életének 86. évében hirtelen távozott szerettei köréből. Drága halottunkat december 7-én 14 órákor helyezük örök nyugalomra a református temetőből. A gyászoló család. (2/247-l)

Fájó szívvel emlékezünk december 8-án MAN IRINA (Irénn) marosvásárhelyi tanárnőre halálának első évfordulóján. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Testvére, Man Iosif (Jóska) és családja. (sz.-l)

Az idő elmúlhat, szállhatnak az évek, míg élünk, velünk lesz szeretett emléked. Fájó szívvel emlékezünk december 7-én a drága jó férjre, édesapára, nagypapára, SZŐVÉRFI ELEKRE halálának 2. évfordulóján. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Szerettei. (7/268)

ELHALÁLOZÁS

Szomorú szívvel tudatjuk mindazokkal, akik ismerték CSIKI ISTVÁNT (Pista) az Elektromaros volt villanyszerelőjét, hogy november 1-jén Németországban örökre eltávozott közülünk. Fájó szívvel tudatjuk, hogy szeretett felesége, CSIKI IRÉN született KISS IRÉN a Procomplex volt szövőnöje november 8-án elhunyt. Akik ismerték, gondoljanak rájuk kegyelettel. Szeretteik. (15/241-l)

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett feleség, édesanya, nagymama, rokon, munkatárs, jó barát, MÁTHÉ ZSUZSANNA született Adorján életének 72. évében, méltósággal viselt súlyos betegség után elhunyt. A temetési búcsúbeszéd december 11-én, kedden délután 2 órákor lesz Marosvásárhelyen, a Dózsa György út 71. szám alatti ravatalozóteremben, ezt követően a temetés a búzaházi temetőben. Emlékét örökre a szívünkben őrizzük. A gyászoló család. (v.-l)

Ha nyugszol is a nehéz föld alatt, nem vagy feledve, szívünkben megmaradsz. Tied a csend, a nyugalom, miénk a könny és a fájdalom. Mily nehéz nálad nélkül élni, valakit hiába várni. Akármerre nézek, te vagy előttem, hangodat hallom, mindig kereslek. Szomorú az út, amelyen hozzád járok, szomorúbb, hogy sírodra találok. Imádtad családot, mindenkit szerettél, boldog voltál, ha örömet szereztél. A te szíved pihen, az enyém vérzik, a fájdalmat csak az élők érzik. Fájó szívvel búcsúzom szeretett férjemtől, SZAKÁCS LÁSZLÓTÓL aki december 5-én délután 18.10 órákor életének 64. évében hirtelen elhunyt. Drága halottunkat december 8-án 13 órákor helyezük örök nyugalomra a maros-szentgyörgyi temetőben. Búcsúzik felesége és hozzátartozói. (sz-l)

RÉSZVÉTYILVÁNÍTÁS

„*Nem múlnak el, kik szívünkben élnek.*” (Juhász Gyula) Megrendülten búcsúzunk szeretett osztálytársunktól, SZŐLŐSI VILITÓL. Szerettednek vigasztalódást kívánunk. A Bolyai Farkas Líceumban 1970-ben végzett XII. F osztályfőnöke és az osztálytársak. (6/251-l)

Őszinte részvétünket fejezzük ki kollégáinknak, László Margitnak és családjának ÉDESANYJA elhunytá alkalmából. Az Ákosfalvi Polgármesteri Hivatal munkaközössége. (sz.-l)

A Mureș Insolvency SPRL (Marosvásárhely, Ghe. Avramescu u. 4. szám), az újrászerveződés alatt álló Foraj Sonde Rt. csődbiztos nyilvános árverést szervez az adós cég tulajdonában levő 42 szállítóeszköz értékesítésére. Kikiáltási ár 1.129.993,25 lej + hía; **A javak részletes ismertetése és a kikiáltási árak** a www.unpir.ro, a www.smdamures.ro, a www.olx.ro weboldalon vagy a csődbiztos székhelyén tanulmányozhatók. **A nyilvános árverésre december 14-én 13 órától kerül sor** a csődbiztos székházában, és hetente pén-tekenként megismétlik ugyanabban az időpontban, az értékesítésig. Az árverésen azok a magán- és jogi személyek vehetnek részt, akik/amelyek megvásárolják a feladatfüzetet, kifizetik a kikiáltási ár 10%-át képező garanciát és a részvételi díjat 24 órával az árverés kezdete előtt. **Bővebb felvilágosítás a csődbiztos 0265-269-700, 0745-146-096 vagy az adós 0736-444-657-es telefonszámán.**

A B&B Insolvency Solutions IPURL – székhelye: Csíkszereda, Márton Áron utca 18. szám, Hargita megye –, a csődbe jutott **Dedrád-Bátosi Almatermesztők Mezőgazdasági Társasága** cégfelszámolójaként nyilvános árverést szervez a következő ingatlan eladására: – 2291 négyzetméteres terület, telekkönyvszáma 50221/Bátos, kataszterszáma 116/1/2, helyrajzi száma 132/1/2, a dedrádi 14-es farmon, Maros megyében, gyümölcsvágató fészerral és betonozott platformmal, amelyek nincsenek feltüntetve a telekkönyvben. Az ingatlan kikiáltási ára: 71.968,80 lej, az ár nem tartalmazza a héát. **Az árverésen részt vehetnek fizikai és/vagy jogi személyek, akik igazolják, hogy letétbe helyezték a kikiáltási ár 10 százalékát és kifizették a feladatfüzet árát, továbbá a részvételi díjat az árverés előtt 24 órával.** **Az árverésre a felszámoló székhelyén kerül sor 2018. december 14-én 10 órákor.** Ha az ingatlan nem kel el, az árverést minden pénteken megismétlik, ugyanabban az időpontban, az eladásáig. **A javakat egyben értékesítik nyilvános, kikiáltásos árverésen, a Pomicola Batoș Kft. javaival együtt, amelyek a telekkönyvben az 50128 és 50129 számmal szerepelnek – cégfelszámoló a General Mir Consult SPRL –, a fizetésképtelenségi eljárásra vonatkozó 2014. évi 85-ös törvény 156. cikkelyének 2. bekezdése előírásai szerint.** **Bővebb felvilágosítás a 0366/100-551 és a 0748-836-713-as telefonszámon.**

A B&B Insolvency Solutions IPURL – Csíkszereda, Márton Áron utca 18., Hargita megye –, a csődbe jutott **Fero Invest Kft. cégfelszámolója, nyilvános árverést szervez** a következő javak egyben történő eladására a hozzájuk tartozó állószerzőkkel együtt: **1. Két egymás melletti beltelek Maroszentkirály községben, Nánánfalván, Mező utca (szám nélkül), összfelület 3.119 négyzetméter, nincs rajtuk építmény. Kikiáltási ár 133.470 lej + hía.** **2. Kereskedelmi helyiség, 133,32 négyzetméter hasznos felülettel – négy egymás melletti összevont lakásból áll, együttesen alkotnak egy irodát és raktárt Marosvásárhelyen, a Raktár utca 30/B szám alatt (Maros megye), szemben a volt Ambient üzlettel, egy tömbház földszintjén – a benne levő ingóságokkal együtt. Kikiáltási ár 301.150 lej hía nélkül.** **Ugyancsak eladásra kerülnek – külön-külön – a következő javak:** **1) bútorzat (3 íróasztal, 3 kissekreány, egy asztal, 2 könyvespolc), kikiáltási ár 1.162 lej + hía** **2) polcrendszer (170 polc, 350 tartórúd, 55 láb), kikiáltási ár 6.426 lej + hía** **3) Junghenrich raklapkocsi (transpalet), kikiáltási ár 630 lej + hía** **4) Baka raklapkocsi (transpalet), kikiáltási ár 315 lej + hía** **Eladásra kínálják a következő javakat is, egyben, termékcsoportonként legalább 5.000 lej értékben (hía nélkül): vasalatok, fogantyúk, kilincsek, zárok, csavarok, különféle szerszámok. Kikiáltási ár 82.409.51 lej + hía.** **A javak teljes listája a felszámoló székhelyén tanulmányozható.** **Az árverésre a felszámoló székhelyén kerül sor december 14-én 12 órákor, és megismétlődik hetente péntekenként, ugyanabban az időpontban, a javak eladásáig.** **Az árverésen azok a jogi és magánszemélyek vehetnek részt, akik kifizetik a kikiáltási ár 10%-át kitevő részvételi garanciát 24 órával az árverés kezdete előtt. Bővebb felvilágosítás a 0366/100-551, 0748-836-713-as telefonszámokon.**

És emlegetni fognak engem is, apáimat is az én véreim. Az én munkámat folytatják ők, és az én életem örökkévaló lesz bennük.

Mert én itthon maradtam.

Kós Károly

Ezer éve építjük Erdélyt.
1000 év Erdélyben. 100 év Romániában.

iskola alapítvány

ezer100.ro

RMDSZ 1000 ÉV ERDÉLYBEN 100 ÉV ROMÁNIÁBAN

A bővülő Kovács Pékség

- pékekkel
- péksütemény készítőket
- sólósókkal (8 kat.)
- bolti elődől
- kábarizálót

alkalmaz!

Ha szereted a kihívásokat, szeretsz egy jó csapatban dolgozni, akkor nálunk a helyed. Munkáért cserébe megbecsülés, bónuszok és versenyképes juttatás jár. Küldd önéletrajzodat a hr@kovacs.ro címre, vagy érdeklődj a 0727-092-727-es telefonszámon.

Spălătorie și detailing auto

Beltrand

autómosó és -kozmetika

- külső-belső tisztítás
- kárpittisztítás, polírozás, viaszozás
- szőnyegmosás

Marosvásárhely
Predeal u. 97 sz.

Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

Targu Mures Marosvásárhely 88, Szovata Szovata 102,1

r . a . d . i . o

Reghin 94,7, Sibiu 104,3

A Mureș Insolvency SPRL (Marosvásárhely, Ghe. Avramescu u. 4. szám), az újraszerveződés alatt álló *Foraj Sonde Rt.* csődbiztos újabb nyilvános árverésen értékesíti az adós cég tulajdonában levő javakat, illetve nagyvesszei ingatlanokat:

- 28.100 m²-es üres beltelek, három parcella, kikiáltási ár 1.386.013 lej + héra;
- egy 37.091 m²-es üres beltelek, egy parcella, kikiáltási ár 7 euró/m² + héra; 278.182,5 euró + 18.545,5 euró héra, amiből a területrendezési héra 3.523,65 euró.
- 56 db 4 x 1 méteres kőlap, kikiáltási ár 167 lej + héra/db.

A parcellák teljes listája megtekinthető a www.unpir.ro, www.smdamures.ro és a www.olx.ro weboldalon, valamint a csődbiztos székhelyén.

A nyilvános árverésre december 14-én 13 órától kerül sor a csődbiztos székházában, és hetente péntekenként megismétlik ugyanabban az időpontban, az értékesítésig. Az árverésen részt vehetnek azok a magán- és jogi személyek, akik/amelyek megvásárolják a feladatfüzetet, kifizetik a kikiáltási ár 10%-át képező garanciát és a részvételi díjat 24 órával az árverés kezdete előtt.

Bővebb felvilágosítás a csődbiztos 0265-269-700, 0745-146-096, vagy az adós 0736-444-657-es telefonszámán.

A projekt kivitelezője a

MAURER IMOBILIARE

A Maurer Residence Marosvásárhely lakóparkban mindenki megtalálja az általa megálmodott otthon! Kulcsrakész egyszobás, kétszobás és háromszobás lakások, új tömbházakban.

Ingyenes tanácsadásért keressen minket az alábbi elérhetőségeken:

+40 724 341 931

secretariat.targumures@maurerimobiliare.ro

www.maurer-residence-targumures.ro

MAURER residence
TÂRGU MUREȘ

